

Publikace vznikla v rámci projektu **EQUAL 2/28;CZ.04.4.09/5.1.00.4/0106 Proč mají zůstat stranou?** Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Manuál ověřovali lektori: Jan Rumian, Ludmila Pařilová, Dagmar Valcová, Iva Řezanková, Hana Natidzeová, Iva Gajdošíková

Odborná oponentura: Marie Hádková

© Masarykova univerzita, 2008
ISBN 978-80-210-4579-8

Úvod

Cílem učebního materiálu **Připravujeme se na novou práci** (Manuál 3) je poskytnout žadatelům o mezinárodní ochranu v ČR prakticky zaměřenou pomůcku k zvládnutí rozšiřující slovní zásoby potřebné pro ústní komunikaci v českém pracovním prostředí.

Vzhledem k tomu, že žadatelé o mezinárodní ochranu pocházejí z různých jazykových prostředí, nepoužívá se v učebním materiálu mediační jazyk ani překladová cvičení.

U studentů, kteří budou pracovat s touto učebnicí, se již předpokládá úspěšné dosažení úrovně A1 podle Společného evropského referenčního rámce. Měli by být schopni komunikovat o známých tématech a vypořádat se se situacemi každodenního života. Zvládají gramatické minimum tak, že jim nedělá velké problémy běžná komunikace.

Manuál 3 si klade za cíl naučit studenty zvládnout základní slovní zásobu a fráze týkající se konkrétní profese. Je rozdělen do deseti lekcí zakončených klíčem, z nich pouze první je určena všem uživatelům tohoto manuálu, protože se zabývá psaním životopisu a žádostí o práci. Částečně obecný charakter má i lekce druhá (Hledáme práci), v níž jsou vedle konkrétního tématu (pracovní pohovor) zmíněna úskalí, se kterými se zájemci o práci z řad cizinců mohou setkat. Dalších osm lekcí je věnováno různým profesím, u nichž se předpokládá, že je zájemci o práci mohou vykonávat s omezenou znalostí češtiny.

Od studentů se nežadá zvládnutí všech lekcí, ale jen těch, které pokládají vzhledem ke svým pracovním plánům za užitečné a potřebné.

V úvodu každé lekce je slovní zásoba, která obsahuje základní termíny a fráze vztahující se k dané profesi. Toto lexikum je následně prezentováno v jednoduchých textech, nejčastěji dialogích, a upevňováno v lexikálních cvičeních. Za texty následují cvičení ověřující porozumění textu a uvádějící novou slovní zásobu do aktivního úzu. V další sekci každé lekce je velmi jednoduchým způsobem prezentována gramatika, která buď doplňuje gramatické minimum úrovně A1 (např. plurálové pády) nebo už přesahuje do úrovně A2 (relativní věty). Při procvičování gramatiky se ve cvičeních používá zejména nová odborná slovní zásoba.

Lekce jsou zakončeny situacemi, kde si studenti mohou ověřit aktivní zvládnutí slovní zásoby a frází. Tato aktivita přibližuje situace, které mohou nastat v konkrétním zaměstnání.

Manuál 3 představuje jen stručné seznámení s profesní češtinou. Každá lekce by mohla být výchozím modelem pro další učební materiál. Doufáme, že se Manuál 3 stane efektivním prostředkem při pracovní i společenské integraci cizinců a žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v České republice.

Ivana Rešková

Magdalena Pintarová

Obsah

Lekce 1. Píšeme životopis. Žádost o práci	5
Lekce 2. Hledáme práci	11
Lekce 3. Prodáváme v obchodě	19
Lekce 4. Masér	27
Lekce 5. Zdravotní sestra	35
Lekce 6. Malíř pokojů, obkladač	43
Lekce 7. Uklízečka a pokojská. Vrátný	51
Lekce 8. Pomocný stavební dělník	59
Lekce 9. Zahradník	67
Lekce 10. Hospodyně	75

Lekce 1

Píšeme životopis. Žádost o práci

1.1 Slovní zásoba

absolvuji, inf. absolvovat	nastoupím, inf. nastoupit	zájem
dozvím se,	navštěvuju,	zaměstnaný
inf. dozvědět se	inf. navštěvovat	zkušenost
ihned	pracovní	znalost
jako	spokojený	žádost
kurz	tak jako	životopis
kvalifikace	věřím, inf. věřit	
místo	vzdělání	

1.2 Texty

1.2.1 Životopis

Osobní údaje

Jméno a příjmení, titul:	Samira Hamidi
Datum narození:	1. 1. 1974
Státní příslušnost:	Afghanistan
Stav:	svobodná
Adresa:	415 38 Teplice v Čechách, Tyršova 302
Kontaktní telefon:	604 222 333
E-mail:	—

Vzdělání

- kurz pro zdravotní sestry v nemocnici v Kábulu
- střední škola v Kábulu
- základní škola

Ostatní kurzy

- rekvalifikační počítačový kurz
- kurz češtiny
- kurz angličtiny

Pracovní zkušenosti

- zdravotní sestra v nemocnici (1993–1998)
- uklízečka, zdravotní středisko v Brně (2006–2007)

Ostatní znalosti

- počítače: MS WINDOWS, Internet
- jazyky: anglický jazyk – aktivní znalost, ruský jazyk – pasivní znalost, český jazyk – aktivní znalost

Zájmy

horské kolo, cestopisy, fotografování, ruční práce

Samira Hamidi

V Teplicích 1. února 2008

1.2.2 Žádost o práci

Samira Hamidi
Tyršova 302
415 38 Teplice v Čechách

Nemocnice
Ing. Alena Navrátilová, ředitelka
Komenského 449
415 38 Teplice v Čechách

Teplice 1. února 2008

Žádost o přijetí do zaměstnání

Vážená paní ředitelko,

na úřadě práce jsem se dozvěděla o místě zdravotní sestry na gynekologicko-porodnickém oddělení Vaší nemocnice. Žiju v České republice tři roky. V Afghanistanu jsem pracovala pět let v hlavní nemocnici v Kábulu. Byla jsem zaměstnaná jako zdravotní sestra v porodnici. V České republice jsem zatím pracovala jako uklízečka ve zdravotním středisku v Brně. Jsem pracovitá a spolehlivá. Také už umím dobře česky. Absolvovala jsem kurz profesní češtiny zaměřený na zdravotnictví. Věřím, že Vaše nemocnice by byla se mnou spokojená. Nastoupit můžu ihned.

S pozdravem

Samira Hamidi

Příloha: Životopis
Reference

1.3 Cvičení

1.3.1 Otázky:

1. Odkud je Samira?
2. Kolik je jí roků?
3. Jak dlouho je v České republice?
4. Má manžela?
5. Pracovala někdy?
6. Umí cizí jazyky?
7. Pracuje s počítačem?
8. Co ráda dělá?
9. Kde chce pracovat a proč?
10. Komu píše?
11. Jaká je?

1.3.2 Dokončete slova v následujících větách:

1. Samira pracovala v nemocnici j..... zdravotní sestra.
2. Umí pracovat s p.....
3. A..... kurz češtiny v Brně.
4. Samira se d..... o místě v nemocnici.
5. Zdravotní sestra musí být s..... a p.....
6. Samira napsala ž..... o místo a ž.....
7. Samira v....., že místo dostane.
8. Může n..... do práce za měsíc.
9. Jakou má Samira k.....?
10. Chodila do počítačového k.....

1.4 Gramatika

1.4.1 Předložka „jako“ a výrazy užívané ke srovnávání míry vlastnosti

Není tak vzdělaný **jako** já a dostal tu práci.
Pracuje **jako** uklízečka.

1.4.2 Superlativ adjektiv a adverbů

dobrý	lepší	nejlepší
špatný	horší	nejhorší
malý	menší	nejmenší
velký	větší	největší

Jaká studentka je Alena?

Není **tak** dobrá studentka **jako** já.

Je **horší** studentka **než** já.

Je **nejhorší** studentka (**ze** všech, **z** nás).

dobře	lépe/líp	nejlépe/nejlíp
špatně	hůře/hůř	nejhůře/nejhůř
málo	méně/míň	nejméně/nejmíň
hodně	více/víc	nejvíce/nejvíc

Jak Alena mluví anglicky?

Nemluví **tak** špatně **jako** já.

Mluví **lépe** **než** já.

Mluví **nejlépe** **ze** třídy.

1.5 Cvičení

1.5.1 Doplnujte adjektiva a adverbia ve správném tvaru:

- Mám pokoj než Boris. (malý)
- Zurab není tak jako jeho bratr. (vzdělaný)
- Praha je město než Brno. (velký)
- Není mi než včera, ale je mi (dobře, špatně)
- Andrej není tak jako ty. (pracovitý)
- Ty jsi kuchař než on. (dobrý)
- Narmil je v počítačovém kurzu. (dobrý)
- Mám slovník ze třídy. (velký)
- Mám peněz než vy. (málo)
- Není tak jako její sestra. (spolehlivý)
- Učitelka mluví česky ze všech. (dobře)
- Amaka tady není tak jako Samira. (spokojený)
- Kdo měl kamarádů ze všech? (hodně)

1.5.2 Doplnujte správné spojovací výrazy:

- Jsem menší ty.
- Jana není sympatická Nataša.
- Včera mi bylo hůř dneska.

4. Naučil jsem se víc slov ty.
5. Mám nejméně času všech.
6. Neumím dobře česky Samira.
7. Narmil je nejlepší fotbalista nás.
8. Nejsem tady spokojená ty.
9. Mluví nejhůř třídy.
10. Zítra bude horší počasí dneska.

1.5.3 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte. V odpovědích používejte slova ze seznamu.

a) O jaké místo žádáš? O jaké místo jsi žádal/a?

ředitel, kuchař, učitelka, lékař, zdravotní sestra, uklízečka, prodavačka, řidič

b) Používejte profese uvedené ve cvičení a).

Co jsi dělal/a? Pracoval/a jsem jako ředitel firmy.

1.5.4 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte podle vzoru.

S čím jsi tady spokojený/á? *Jsem tady spokojený/á s jídlem. Jsem s ním spokojený/á.*

S čím/s kým jsi tady spokojený/á?

S čím/s kým jsi tady nespokojený/á?

jídlo, počasí, místo, práce, pokoj, kurz, učitel, učitelka, kuchař, kuchařka, ředitel, ředitelka, policista, policistka

1.5.5 Doplňte do vět slovesa ze seznamu ve správném tvaru:

být zaměstnaný	absolvovat
pracovat jako	žít
umět	napsat
dozvědět se	číst
nastoupit	věřit

1. Kdy můžete do práce?
2. Jaké kurzy jste?
3. Paní Abuladze, kde jste v Gruzii?
4. Samira, že práci v nemocnici dostane.
5. Včera jsem se o místě řidiče.
6. Chtěla bych zdravotní sestra.
7. Pane Smirnově, pracovat s počítačem?
8. Ali, jak dlouho v ČR?

9. Co budeš dělat večer? Večer životopis a žádost o práci.

10. Ráno jsem noviny, protože hledám práci.

1.5.6 Pracujte ve dvojicích. Nejdříve si přečtete otázky a připravte si odpovědi. Potom se ptejte a odpovídejte.

- Co musíte napsat, když žádáte o práci?
- Které kurzy jste absolvoval/a v ČR a které doma?
- Které školy jste navštěvoval doma?
- Kde jste pracoval/a?
- Myslíte, že jste spolehlivý/á?
- Které jazyky umíte?
- Umíte pracovat s počítačem?
- Co ještě umíte?
- Jaké máte zájmy, koníčky?

1.5.7 Napište životopis.

1.6 Klíč

Cvičení

- 1.3.1** 1. Samira je z Afghánistánu. 2. Je jí 34 (roků). 3. Žije v ČR tři roky. 4. Nemá, je svobodná. 5. Ano, pracovala v nemocnici v Kábulu a ve zdravotním středisku v Brně. 6. Ano, umí anglicky, česky a trochu rusky. 7. Ano, chodila do počítačového kurzu. 8. Ráda jezdí na kole, fotografuje a má ráda ruční práce. 9. Chce pracovat v nemocnici, protože je zdravotní sestra. 10. Píše ředitelce nemocnice. 11. Je pracovitá a spolehlivá.
- 1.3.2** 1. jako, 2. počítačem, 3. absolvovala, 4. dozvěděla, 5. spolehlivá, pracovitá; 6. žádost, životopis; 7. věří, 8. nastoupit, 9. kvalifikaci, 10. kurzu.

Cvičení

- 1.5.1** 1. menší, 2. vzdělaný, 3. větší, 4. líp/lépe, hůř/hůře; 5. pracovitý, 6. lepší, 7. nejlepší, 8. největší, 9. méně/míň, 10. spolehlivý, 11. nejlépe/nejlíp, 12. spokojená, 13. nejvíc.
- 1.5.2** 1. než, 2. tak, jako; 3. než, 4. než, 5. ze, 6. tak, jako; 7. ze, 8. tak, jako.
- 1.5.3** Žádám o místo/Žádal/a jsem o místo ředitele, kuchaře, učitelky, lékaře, zdravotní sestry, uklízečky, prodavačky, řidiče.
- 1.5.4** Jsem tady spokojený/á/nespokojený/á s jídlem, počasím, místem, prací, pokojem, kurzem, učitelem, učitelkou, kuchařem, kuchařkou, ředitelem, ředitelkou, policistou, policistkou.
- 1.5.5** 1. nastoupit, 2. absolvoval, 3. byla, zaměstnaná; 4. věří, 5. dozvěděl, 6. pracovat jako; 7. umíte, 8. žiješ, 9. napíšu, 10. četl/a.

Lekce 2

Hledáme práci

2.1 Slovní zásoba

brigáda	nevládní organizace	uchazeč
částečný úvazek	obor	uchazečka
firma	plat	uklízečka
hledání	plný úvazek	úřad práce
inzerát	pokojská	vybírám, inf. vybírat
mzda	potvrzení	zaměstnanec
nabídka	povolení	zaměstnavatel
nabízím, inf. nabízet	pracovnice	zaměstnání
najdu si, inf. najít	pracovník	zkušenost

2.2 Texty

2.2.1 Text 1

Seda hledá práci

Největší problém pro cizince v České republice je najít si práci. Často neumí dobře česky. Zaměstnavatelé se bojí různých problémů. Seda z Čečenska doma nepracovala. Má jenom základní vzdělání a kurz šití. Její manžel je inženýr. Těžko hledá zaměstnání v oboru. Často píše dopisy, kde žádá o práci. Posílá je na úřady práce v okolí. Také jim napsal, že může pracovat první dva měsíce bez platu! Ale odpověděli mu, že zatím žádná volná místa nejsou. Seda chce také pracovat. Když bydleli ve středisku pro uprchlíky, uklízela chodby, koupelny a záchody. Na internetu našla několik inzerátů, kde nabízeli místo uklízečky nebo pokojské v hotelu. Telefonovala tam, ale místo už bylo obsazené. Teď doufá, že jí s hledáním místa pomůžou nevládní organizace.

Otázky:

1. Proč je pro cizince v České republice těžké najít práci?
2. Jaké vzdělání má Seda?
3. Co dělá její manžel?
4. Jaké dopisy píše?
5. Pracovala Seda v České republice?
6. Jaké inzeráty našla na internetu?
7. Už má místo?

2.2.2 Text 2

Volná místa (inzeráty)

Hledáme **číšníka/servírku**. Požadujeme zájem o práci, spolehlivost, příjemné vystupování. Nabízíme: mladý kolektiv, prostředí rodinné restaurace, dobré ohodnocení. Práce na plný úvazek.

Nástup dle dohody, možno ihned. Tel.: 777 151 153.

Nabídka práce na Vranově. **Prodej občerstvení a pomocné práce**. Zkušenosti v oboru nejsou podmínkou. Práce na částečný úvazek, hlavně o víkendu. Tel.: 605 603 601.

Velká firma hledá **pracovníky do skladu**, muže i ženy. Požadujeme spolehlivost a pracovitost. Nástup: červen. Tel.: 544 256 789.

Brigáda – práce na zahradě.

IHNED hledáme spolehlivé a pracovité ženy. Termín práce: 29. 5. – 3. 6. 2007. Pracovní doba: 7.00–17.00. Mzda: 55 Kč/hod. Tel. 245 675 075.

Označte, co je pravda/nepravda:

1. V rodinné restauraci hledají uklízečku.	☐ P ☐ N
2. V rodinné restauraci hledají někoho pracovitého a spolehlivého.	☐ P ☐ N
3. V restauraci nabízejí práci o víkendu.	☐ P ☐ N
4. Na Vranově hledají prodavače.	☐ P ☐ N
5. Prodavač musí být zkušený v oboru.	☐ P ☐ N
6. Prodavač bude pracovat hlavně v sobotu a v neděli.	☐ P ☐ N
7. Velká firma hledá muže pro práci ve skladu.	☐ P ☐ N
8. Práce ve skladu začíná v červenci.	☐ P ☐ N
9. Ženy budou na zahradě pracovat celý červen.	☐ P ☐ N
10. Ženy budou na zahradě pracovat i odpoledne.	☐ P ☐ N

2.2.3 Text 3

Pohovor

Firmy často zvou uchazeče o práci na pohovor, teprve potom si vybírají pracovníka. Seda jde do hotelu, kam poslala žádost o místo uklízečky.

Personalista, Seda

Personalista: Dobrý den. Pojdte dál.

Seda: Dobrý den. Já jsem Seda z Čechenska.

Personalista: Těší mě, že vás poznávám. Jsem Karel Nový. Mám tady vaši žádost o místo v našem hotelu. Píšete, že jste uklízela ve středisku.

Seda: Ano. Ale teď si chci najít jinou práci. Potřebujeme peníze. Máme dvě děti.

Personalista: Ale pracovní doba uklízečky začíná u nás už v 6 hodin ráno. Není to pro vás moc brzo?

Seda: To mi nevadí. Kolik hodin denně uklízečka pracuje?

Personalista: 4 hodiny. Je to práce na částečný úvazek. Budete pracovat někdy i o víkendu. Kdy můžete nastoupit?

Seda: Můžu hned zítra.

Personalista: A máte povolení k zaměstnání?

Seda: Ještě ne. Potřebuju od vás potvrzení, že tady budu pracovat. Pak požádám o povolení k zaměstnání.

Personalista: Dobře, tak teď tady budete na brigádě. Za hodinu vám budeme platit 70 korun. Později budete náš zaměstnanec.

2.3 Cvičení

2.3.1 Tvořte otázky k podtrženým slovům:

1. Firma zve uchazeče o práci na pohovor.
2. Seda poslala do hotelu žádost o místo.
3. Seda uklízela ve středisku.
4. Seda hledá práci, protože potřebuje peníze.
5. Seda má dvě děti.
6. Pracovní doba uklízečky začíná v 6 hodin.
7. Uklízečka pracuje také o víkendu.
8. Seda potřebuje od hotelu potvrzení.
9. Seda dostane plat 70 korun za hodinu.

2.3.2 Dokončete věty:

1. Firmy zvou
2. Firmy si vybírají
3. Seda poslala
4. Seda uklízela
5. Seda si chce najít
6. V 6 hodin ráno začíná
7. Uklízečka pracuje
8. Seda může
9. Seda nemá
10. Seda bude později

2.3.3 Doplněte vhodná slova:

1. P..... d..... uklízečky začíná v 6 hodin.
2. Potřebuju p....., že tady budu pracovat.
3. Z..... řekl, že dostanu lepší plat.
4. Narmil bude pracovat jen od pátku do úterý, půjde na b.....
5. Firmy zvou uchazeče o práci na p.....
6. Cizinci někdy těžko hledají z..... v o.....
7. Moje kamarádka pracuje jenom 4 hodiny denně. Pracuje na č..... ú.....
8. N..... o..... pomáhají najít práci.
9. Můj p..... byl 120 korun za hodinu.
10. Na internetu jsem četl velkou n..... volných míst.
11. Manžel našel práci na p..... ú....., bude pracovat od osmi do půl páté.
12. Nemůžu být z....., protože nemám p..... k zaměstnání.

2.4 Gramatika

2.4.1 Konstrukce s infinitivem

Známe:

Budu **studovat**.

Musím **jít** k lékaři.

Můžu hned **nastoupit**.

Najít si práci je těžké.

Poslouchat hudbu je hezké.

Proč jedeš do Ameriky? Jedu tam **studovat**. (= Protože tam jedu studovat.)

Kam dnes půjdeš? Jdu **si hledat** práci.

2.5 Cvičení

2.5.1 Doplněte slovesa ve správném tvaru:

absolvovat	vybírat	hledat	hledat
najít	napsat		
nastoupit	nabízet	absolvovat	

1. jsem do práce, protože jsem byl nemocný.
2. Už jsem napsal žádost o práci, ještě životopis.
3. Manžel už dlouho práci. Ještě ji

4. Firma si včera na pohovoru nové zaměstnance.
5. Minulý měsíc dcera kurz vaření.
6. Škola žádná volná místa.
7. Pane Volkove, kterou univerzitu jste?
8. Hotel v centru uklízečky a pokojské.

2.5.2 Spojte vhodná slova, tvořte věty:

budete	pracovat
jedu tam	naučit se
můžu	nastoupit
museli jsme	nabídnout
chodil/a jsem tam	absolvovat
je zajímavé	hledat
chtěl/a bych	jít
je těžké	najít
půjdu tam	koupit
je lehké	vybírat
je problém	platit
bojím se	studovat
	navštívit
	bydlet
	napsat
	mluvit
	rozumět
	poslouchat
	číst
	začít

2.5.3 Slova v závorkách dejte do správného tvaru:

1. Ptal se (zaměstnavatel), jaký bude mít plat.
2. Úřad práce nabízí kurzy (jazyky a práce s počítačem).
3. Zaměstnavatelé se bojí (různé problémy).
4. Na internetu je nabídka (volná místa).
5. Ve firmě začalo pracovat pět (pracovníci).
6. Ptali se (uchazeči), jaké mají zkušenosti.
7. Nebojím se (ta nová práce).
8. Kolik (zaměstnanci) pracuje v hotelu?
9. Našli jsme práci v Brně. Ještě nás čeká hledání (byt).
10. Potřeboval několik (potvrzení).
11. Nabídli mi místo (prodavačka).
12. Dostal jsem od (úřad práce) potvrzení, že jsem absolvoval kurz.

2.5.4 Doplňte vhodné prepozice:

1. Nejsem spokojený nabídkou pracovních míst.
2. Je těžké najít práci oboru.
3. Firma potřebuje cizince povolení zaměstnání.
4. Požádal jsem České republice mezinárodní ochranu.
5. Navštěvoval jsem kurz práce počítačem.
6. Firma mě pozvala pohovor práci.
7. Manžel Sedy pracuje nemocnici plný úvazek sedmi pěti.
8. létě půjdu brigádu. Budu pracovat zahradě.
9. Budu mít plat 120 korun hodinu.
10. úřadu práce mi nabídli místo uklízečky restauraci.

2.5.5 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte:

1. Jak můžete hledat v České republice práci? Kdo vám může pomoci?
2. Už jste tady pracoval/a?
3. Co chtějí firmy od uchazečů a jak vybírají nové pracovníky?
4. Co jste napsal/a do životopisu?
5. Jaké pracovníky firmy hledají?
6. Co dělají nevládní organizace?
7. Co je pro vás v České republice těžké?

2.5.6 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte:

Kdo je uchazeč?

Kdo je personalista?

Co je to pohovor?

Co je to plat?

Co říká uchazeč?

Co říká personalista?

Kdy píšeme životopis?

Co píšeme do životopisu?

Kdy píšeme žádost o práci?

Kde hledáme volná místa?

Co potřebuje cizinec, když chce v České republice pracovat?

2.5.7 Následující slova použijte ve větách:

zaměstnání:

zaměstnavatel:

2.6 Klíč

Texty

2.2.1 Otázky:

1. Protože často neumí dobře česky a protože se zaměstnavatelé bojí různých problémů. 2. Má základní vzdělání a kurz šití. 3. Její manžel je inženýr. 4. Píše dopisy, kde žádá o práci. 5. Ano. Uklízela ve středisku. 6. Našla inzeráty, kde nabízeli místo uklízečky a pokojské. 7. Ne, ještě ne. Všechna místa jsou obsazená.

2.2.2 Pravda/Nevprava:

1. N, 2. P, 3. N, 4. P, 5. N, 6. P, 7. P, 8. N, 9. N, 10. P.

Cvičení

2.3.1 1. Koho zve firma na pohovor? 2. Kam Seda poslala žádost o místo? 3. Co dělala Seda? 4. Proč Seda hledá práci? 5. Kolik dětí má Seda? 6. V kolik hodin začíná práce uklízečky? 7. Kdy také pracuje uklízečka? 8. Od koho potřebuje Seda potvrzení? 9. Jaký plat dostane Seda?

2.3.2 1. uchazeče o práci na pohovor. 2. pracovníka. 3. žádost o místo. 4. ve středisku. 5. normální práci. 6. pracovní doba uklízečky. 7. čtyři hodiny denně/na částečný úvazek. 8. nastoupit zítra. 9. povolení k zaměstnání. 10. zaměstnanec hotelu.

2.3.3 1. Pracovní doba, 2. potvrzení, 3. Zaměstnavatel, 4. brigádu, 5. pohovor, 6. zaměstnání, oboru; 7. částečný úvazek, 8. Nevládní organizace, 9. plat, 10. nabídku, 11. plný úvazek; 12. zaměstnanec, povolení.

Cvičení

2.5.1 1. Nenastoupil, 2. napíšu, 3. hledá, nenašel; 4. vybírala, 5. absolvovala, 6. nenabízí, 7. absolvoval, 8. hledá.

2.5.3 1. zaměstnavatele, 2. jazyků a práce s počítačem, 3. různých problémů, 4. volných míst, 5. pracovníků, 6. uchazečů, 7. té nové práce, 8. zaměstnanců, 9. bytu, 10. potvrzení, 11. prodavačky, 12. úřadu práce.

2.5.4 1. s, 2. v, 3. od, k; 4. v, o; 5. s, 6. na, o; 7. v, na, od, do; 8. V, na, na; 9. za, 10. Na, v.

Lekce 3

Prodáváme v obchodě

3.1 Slovní zásoba

čerstvý	ochotný	tržnice
čtvrtka	platit hotově, platit	třešeň
dodavatel	v hotovosti	velkosklad
dodávám, inf. dodávat	sazenice	vlastní
dvacka	sezónní	vložím, inf. vložit
faktura	sortiment	vystavuju, inf. vystavovat
hrášek	stálý	vystavím,
jahoda	stánek	inf. vystavit (fakturu)
maličkost	stovka	výstaviště
meloun	tisícovka	zboží
mít zpátky	trh	zákaznice
nechám, inf. nechat	tržba	zákazník

3.2 Text

Prodavač

Boris začínal jako prodavač zeleniny na trhu. Dnes má vlastní stánek. Prodává celý sortiment ovoce a zeleniny. Má několik stálých dodavatelů z okolí Brna. Dodávají mu čerstvou sezónní zeleninu a ovoce. Některé druhy ovoce, hlavně exotické, kupuje ve velkoskladu. Na jaře a v létě nabízí také květiny a sazenice.

Každý den je na trhu už v 6 hodin ráno a vystavuje zboží. Má stálé zákazníky, protože je ochotný a oni vědí, že má čerstvou zeleninu. Chodí k němu nakupovat z restaurace na náměstí a z penzionu u výstaviště.

Boris musí všechno platit v hotovosti, jenom nájem za místo na tržnici platí na fakturu. Také jeho zákazníci platí penězi hotově. Restauraci a penzionu Boris vystavuje **jednou za měsíc** fakturu.

Má účet v Komerční bance.

V zimě neprodává venku, ale pracuje ve skladu.

3.3 Dialogy

3.3.1 Dialog 1

Na trhu

Boris, zákaznice

zákaznice: Budete mít zítra čerstvé jahody?

Boris: Ano, ale přijďte brzy ráno.

zákaznice: Jé, to je problém, ráno musím se synem do školky.

Boris: Jestli chcete, já vám jahody nechám. Kolik jich chcete?

zákaznice: Vezmu si dvě kila. Jste moc laskavý. Děkuju.

Boris: To je maličkost.

3.3.2 Dialog 2

Na trhu brzy ráno

Boris, zákaznice

Boris: Tak co to dneska bude, paní Šemíková?

paní Šemíková: Dneska mám chuť na hrášek.

Boris: Mám tady sladký hrách z jižní Moravy.

paní Šemíková: Dejte mi půl kila. A ještě čtvrtku melounu.

Boris: Ještě něco?

paní Šemíková: To je dneska všechno.

Boris: 45 korun. Chcete igelitku?

paní Šemíková: Ne, díky, mám tašku. Budete mít zpátky na **tisícovku**?

Boris: Bohužel, ještě je moc brzy.

paní Šemíková: Aha – ale mám tady ještě **stovku**.

Boris: Děkuju.

3.3.3 Dialog 3

V bance

Boris, úřednice

Boris: Dobrý den. Chtěl bych vložit tržbu na účet.

Úřednice: Samozřejmě.

3.3.4 Dialog 4

V bance

Boris, úřednice

Boris: Dobrý den. Potřebuju vybrat 20 tisíc.

Úřednice: Samozřejmě, ale musíte si vyplnit tady ten lístek. Pero je tady.

3.4 Cvičení

3.4.1 Odpovězte na otázky:

1. Jak začínal Boris?
2. Co prodává?
3. Kolik má dodavatelů a odkud?
4. Co kupuje ve velkoskladu?
5. Co dělá v šest hodin ráno?
6. Proč má stálé zákazníky?
7. Jak platí za zboží?
8. Jak platí nájem?
9. Jak platí jeho zákazníci?
10. Kde má účet?

3.4.2 Označte, co je pravda/nepravda:

1. Paní Šemíková měla včera chuť na hrášek.	☐ P ☐ N
2. Boris má sladký hrách z jižní Moravy.	☐ P ☐ N
3. Paní Šemíková potřebuje 500 gramů hrášku.	☐ P ☐ N
4. Paní Šemíková si koupí celý meloun.	☐ P ☐ N
5. Paní Šemíková nechce tašku.	☐ P ☐ N
6. Paní Šemíková má dvoustovku.	☐ P ☐ N

3.4.3 Doplňte vhodná slova:

1. Máte č..... jablka?
2. Boris má v..... s..... na t..... .
3. Odkud jsou vaši d.....?
4. Nájem platím na f.....
5. Zákazníci platí h.....
6. Boris vloží t..... na ú..... v bance.
7. Prodavač nemá z..... na t.....
8. A: Děkuju. Jste moc l..... B: To je m.....

3.5 Gramatika

3.5.1 Substantiva odvozená od základních číslovek (kolokviální označení mincí a bankovek)

Máte **dvacku** nebo **padesátku**?

Bohužel, mám tady jenom dvě **stovky**.

Platil **pětistovkou**.

dvacet korun = **dvacka**

padesát korun = **padesátka**

sto korun = **stovka**

dvě stě korun = **dvoustovka**

pět set korun = **pětistovka**

tisíc korun = **tisícovka**

dva tisíce = **dvoutisícovka**

pět tisíc = **pětitisícovka**

Rozumíte?

Stálo to jenom **pětku**. (= deset korun)

Potřebuju tři **kila**. (= tři sta)

Kolik to stálo? Dva **litry**. (= dva tisíce)

Má auto za dva **melouny**. (= dva miliony)

3.5.2 Kolikrát? (= Jak často?)

Kolikrát jsi viděl ten film?

Třikrát a půjdu na něj ještě **jednou**!

Kolikrát jsi byl doma, Borisi?

Ani **jednou**. Pojedu domů až v zimě.

jeden	jednou
	-krát
dva	dvakrát
tři	třikrát
čtyři	čtyřikrát
pět	pětkrát
deset	desetkrát
třicet	třicetkrát
padesát	padesátkrát
sto	stokrát

3.6 Cvičení

3.6.1 Doplněte slovesa ve správném tvaru:

platit (hotově)	vložit	dodávat
mít (zpátky)	nechat	začínat
vystavovat	vybrat	vystavit

1. Můžete mi nové brambory?
2. Boris ovoce a zeleninu do hotelu.
3. Každé ráno prodavači na tržnici zboží.
4. na pětistovku?
5. Odpoledne půjdu peníze na účet.
6. Zákazníci za zboží
7. Na začátku měsíce Boris fakturu hotelu za zboží.
8. Vasil jako kuchař v hospodě. Teď vaří v hotelu.
9. V pondělí jsme z účtu deset tisíc.

3.6.2 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte. Používejte číslovky jako substantiva: 20, 50, 100, 200, 500, 1000, 2000, 5000

Máš drobné za

Máte zpátky na

3.6.3 Odpovězte:

Kolik to stálo? (20)

Čím jsi platil? (100)

Nemáš dvě (500) za (1000)?

Můžete mi rozměnit (2000)?

3.6.4 Spojte věty podle smyslu:

Budu platit	fakturu.
Nemám žádné	kilo třešní?
Vystaví vám	ve velkoskladu.
Každý den vystavuje	v hotovosti.
Musím vyplnit	na účet.
Tržbu vložím	drobné.
Zboží nakupuje	zboží.
Můžete mi nechat	lístek na peníze.

3.6.5 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte.

1. Kolikrát jste byl v Brně?
2. Jak často chodíte k zubaři?
3. Kolikrát jste viděl ten film?
4. Jak často chodíte do školy na češtinu?
5. Jak často si kupujete čerstvou zeleninu?
6. Kolikrát jste navštívil učitele?
7. Jak často platíte nájem?
8. Kolikrát za týden nosíte tržbu do banky?

3.6.6 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte.

1. Co je to zboží?
2. Co je to tržba?
3. Máte účet v bance?
4. Kdy platíte hotově a kdy kartou?
5. Kdo platí na fakturu?
6. Jaký je rozdíl mezi účtem z obchodu nebo restaurace a účtem v bance?
7. Jaký je rozdíl mezi: vystavovat zboží a vystavovat faktury?

3.6.7 Následující slova použijte ve větách:

velkosklad:

dodavatel:

faktura:

účet:

zboží:

3.6.8 Vytvořte spojení sloveso+substantivum a použijte je ve větách. Snažte se vyjádřit významové rozdíly.

zboží: prodávat, nakupovat, vystavovat, platit za

.....

.....

.....

účet: zaplatit, vložit na, vybrat z

.....

.....

.....

faktura: vystavovat, platit na

.....

.....

3.6.9 Doplněte chybějící slova ve správných tvarech do dialogu:

všechno	menší	dát	nechat
menší	rozměnit		
vzít si		bohužel	zpátky

prodavač na trhu, zákazník

zákazník: mi kilo třešní.

prodavač: Je to o 10 deka víc. Můžu to

zákazník: Ano, to nechte. Ještě dvě cukety.

prodavač: Chcete větší nebo

zákazník: Dejte mi raději ty A to je

prodavač: Dohromady to bude 70 korun.

zákazník: Budete mít na tisícovku?

prodavač: ne. Počkáte chvíli? Musím si vedle

3.6.10 a) Doplněte, co předcházelo následujícím výpovědím:

..... Ne, nemám drobné.

..... Mám velikost M.

..... 960 Kč.

..... Bohužel, máme jenom velikost 39.

..... Čerstvé budou zítra ráno.

..... Bohužel, nebudu mít zpátky.

..... To je maličkost.

..... Stačí dvě kila.

b) Kdy říkáme:

To stačí.

Můžu to nechat?

3.6.11 Situace. Pracujte ve dvojicích:

Student A: Jste zákazník. **Student B:** Jste prodavač na tržnici. Prodáváte oblečení. Sortiment: trička, halenky, šortky, džíny, šaty, sandály a pantofle (všechny velikosti).

Student B: Potřebujete černé džíny a tričko. Chcete také sandály pro dítě. **Student A:** Nabízíte oblečení, ptáte se na barvu a velikost.

3.7 Klíč

Cvičení

- 3.4.1** 1. Začínal jako prodáváč zeleniny na trhu. 2. Prodává celý sortiment ovoce a zeleniny. 3. Má několik dodavatelů z okolí Brna. 4. Kupuje tam exotické ovoce. 5. V šest hodin ráno je na trhu a vystavuje zboží. 6. Protože je ochotný. 7. Platí hotově. 8. Platí ho na fakturu. 9. Platí hotově, ale restaurace platí na fakturu. 10. Má účet v Komerční bance.
- 3.4.2** 1. N; 2. P; 3. P; 4. N; 5. P; 6. N.
- 3.4.3** 1. čerstvá; 2. vlastní stánek, tržnici; 3. dodavatelé; 4. fakturu; 5. hotově; 6. tržbu, účet; 7. zpátky, tisícovku. 8. laskavý, maličkost.

Cvičení

- 3.6.1** 1. nechat, 2. dodává, 3. vystavují, 4. máte zpátky, 5. vložit, 6. platí, hotově; 7. vystaví, 8. začínal.
- 3.6.2** dvacku, padesátku, stovku, dvoustovku, pětistovku, tisícovku.
- 3.6.3** 1. Stálo to dvacku. 2. Platil jsem stovkou. 3. Nemáš dvě pětistovky za tisícovku? 4. Můžete mi rozměnit dvoutisícovku?
- 3.6.4** Budu platit v hotovosti. Nemám žádné drobné. Vystaví vám fakturu. Každý den vystavuje zboží. Musím vyplnit lístek na peníze. Tržbu vložím na účet. Zboží nakupuje ve velkoskladu. Můžete mi nechat kilo třešní?
- 3.6.9** Dejte, nechat, si vezmu, menší, menší, všechno, zpátky, Bohužel, rozměnit.
- 3.6.10** *Příklady možných řešení:* Máte drobné za tisícovku? Jakou máte velikost? Kolik stojí ty kalhoty? Máte velikost 38? Kdy budete mít jahody? Mám jenom pětistovku. Děkuji, jste moc laskavý. Kolik meruněk chcete?

Lekce 4

Masér

4.1 Slovní zásoba

cítím se, inf. cítit se
cvičím, inf. cvičit
cvik
domluví se,
inf. domluvit se
elektroléčba!
kloub
kolegyně
masáž
masážní
masér
masérka
měkké techniky, pl.

měkký
místnost
narovná se, inf. narovnat
oddělení
parafrinový
páteř
• bederní
• hrudní
• krční
pokrčím, inf. pokrčit
poliklinika
poliklinika
používám, inf. používat

pravidelně
předkláním se,
inf. předklánět se
přístroj
rehabilitační
relaxační
střídám se, inf. střídat se
technika
uvolním, inf. uvolnit
vodoléčba
zábal

4.2 Text

Masérka

Maria si udělala masérský kurz. Nejdřív pracovala na rehabilitačním oddělení polikliniky. Teď už má živnostenský list. S jednou kolegyní si pronajaly dvě místnosti blízko centra města. Maria se s ní domluvila, že se budou střídat. Na kurzu se Maria naučila používat měkké techniky, dávat parafrinové zábaly a pracovat s přístroji na elektroléčbě. Už také umí různé cviky z LTV. Její zákazníci jsou lidé, **kteří** mají problémy se zády, s bederní a krční páteří a s klouby. Na relaxační masáže také chodí ti, **kteří** si chtějí odpočinout a potřebují uvolnit svaly.

4.2.1 Otázky:

1. Jaký kurz si udělala Maria?
2. Kde pracovala Maria dřív?
3. S kým si Maria pronajala místnosti v centru?
4. Co se Maria naučila na kurzu?
5. Kdo jsou její zákazníci?
6. Proč chodí lidé na masáže?

4.3 Dialogy

Na rehabilitaci

4.3.1 Dialog 1

Maria, paní Nováková

paní Nováková: Dobrý den. Hledám paní Markovou.

Maria: To jsem já. Co pro vás můžu udělat?

paní Nováková: Mám problémy se zády. Když dlouho pracuju na zahradě, začnou mě bolet a musím si vzít Ibalgin. V poslední době je to horší. Záda mě bolí pořád. A nechci každý den brát nějaké prášky.

Maria: A nechcete jít **nejdřív** k lékaři? Když vám předepíše rehabilitaci, bude vám všechno platit pojišťovna.

paní Nováková: Zatím ne. Možná mi pomůže nějaké cvičení. Kamarádka za vámi chodila a moc jste jí pomohla.

Maria: Dobře, tak to zkusíme. Podívám se na vás. Kde vás to **nejvíc** bolí, paní Nováková?

paní Nováková: Tady vpravo dole.

Maria: Pomalu **se předklánějte**. Bolí to?

paní Nováková: Ano, už to cítím.

Maria: Teď se **narovnejte se a pokrčte** pravé koleno. Nejde to? – Hm, máte to tam zablokované. Začneme s masáží a potom budeme cvičit...

Maria: Teď vám ukážu několik cviků. Musíte cvičit pravidelně doma. Řekněte mi, kdy se cítíte **nejlíp**.

paní Nováková: **Nejlíp** se cítím ráno. Večer je mi **nejhůř**.

Maria: Budete dělat ty tři cviky **nejmín** dvakrát denně, ráno i večer. Stačí deset minut.

Označte, co je pravda/nepravda:

1. Paní Nováková má problémy s krční páteří.	☐ P ☐ N
2. Paní Nováková se teď cítí hůř.	☐ P ☐ N
3. Paní Nováková nechce jít k lékaři.	☐ P ☐ N
4. Kamarádka paní Novákové chodila na masáže a na cvičení.	☐ P ☐ N
5. Paní Novákovou nejvíc bolí záda vpravo dole.	☐ P ☐ N
6. Maria nebude s paní Novákovou cvičit.	☐ P ☐ N
7. Paní Nováková může někdy cvičit i doma.	☐ P ☐ N
8. Paní Nováková musí cvičit nejmín čtvrt hodiny.	☐ P ☐ N
9. Paní Nováková si bude rehabilitaci platit sama.	☐ P ☐ N

4.3.2 Dialog 2

Maria, pan Sedlák

pan Sedlák: Dobrý den. Mluvil jsem s vámi telefonicky. Posílá mě za vámi lékař. Měl jsem zlomené rameno. Předepsal mi cvičení a vodoléčbu.

Maria: Musím vás objednat. Kdy se vám to nejvíc hodí?

pan Sedlák: Nejlepší je to ráno.

Maria: Můžete hned zítra v devět?

pan Sedlák: Bohužel, zítra nemůžu přijít, musím jít na kontrolu. A co pozítří?

Maria: Dobře, pozítří v devět?

pan Sedlák: Ano, to mi vyhovuje.

Maria: Budete chodit třikrát týdně, v pondělí, ve středu a v pátek.

Doplňte do dialogu chybějící slova:

pan Sedlák: Dobrý den. Mluvil jsem s(1) telefonicky.(2) mě za vámi paní doktorka Medřická. Měl jsem(3) rameno.(4) mi cvičení a vodoléčbu.

Maria: Musím vás(5). Kdy se vám to nejvíc(6)?

pan Sedlák: Nejlepší je to ráno.

Maria:(7) hned zítra v devět?

pan Sedlák: Bohužel, zítra nemůžu(8), musím jít na kontrolu. A(9) pozítří?

Maria: Dobře, pozítří(10) devět?

pan Sedlák: Ano, to mi(11).

Maria: Budete chodit(12) rehabilitaci třikrát(13), v pondělí,(14) středu a v pátek.

4.4 Cvičení

4.4.1 Dokončete vhodná slova:

1. Chtěla bych si udělat m..... kurz.
2. Můj bratr pracuje na r..... oddělení.
3. Někdy mě bolí k..... p.....
4. Dneska jsem hodně pracoval, bolí mě z.....
5. Lékař mě poslal na rentgen b..... p.....
6. Lékař mi předepsal m....., c..... a v.....
7. Sportovci potřebují po tréninku u..... s.....

8. Maria se na kurzu naučila m..... t.....
9. Maria ukázala paní Novákové několik c.....
10. Pacientka dostává před masáží p..... z.....

4.4.2 Ptejte se na podtržená slova:

1. Maria se naučila používat měkké techniky.
2. Maria pracovala na rehabilitačním oddělení.
3. Paní Nováková telefonovala masérce.
4. Pan Sedlák musí jít na kontrolu.
5. Budu chodit na rehabilitaci tříkrát týdně.
6. Kamarádka paní Novákové chodila na masáže.
7. Nejlíp se cítím ráno.
8. Lékař mi předepsal cvičení a vodoléčbu.
9. Masérka mi ukázala pět cviků.
10. Paní Novákovou bolí záda.

4.5 Gramatika

4.5.1 Stupňování vybraných adjektiv a adverbů

dobrý	lepší	nejlepší	malý	menší	nejmenší
špatný	horší	nejhorší	velký	větší	největší

Mám **menší** pokoj než Tomáš. Můj pokoj je úplně **nejmenší** ze všech. Praha je **větší** než Brno. Je to **největší** město v ČR.

dobře	líp/lépe	nejlíp/nejlépe
špatně	hůř/hůře	nejhůř/nejhůře
hodně	víc/více	nejvíc/nejvíce
málo	mín/méně	nejmín/nejméně
rád, ráda, rádi, rády	raději	nejraději
pozdě	později	nejpozději
brzy	dřív	nejdřív

Přijdu dnes **později** než včera. **Nejraději** cvičím ráno. V pondělí mám **nejmín** času z celého týdne.

4.5.2 Imperativ některých sloves

Znáte:

Podepište se tady dole.

Napište sem adresu.

Pomalu se předklánějte.

Pokrčte koleno.

Narovnejte se.

Cvičte pravidelně.

4.5.3 Relativní zájmeno který I (nominativ)

To je učitel, **který** mluví anglicky.

Znám ženu, **která** nám pomůže.

Chtěl bych auto, **které** není moc drahé.

To jsou lidé, **kterí** bydlí nahoře.

Tady pracují dvě ženy, **které** bydlí vedle nás.

Praha má náměstí, **která** jsou krásná.

4.6 Cvičení

4.6.1 Doplněte slovesa ve správném tvaru:

střídat se	cítit se	pokrčit	domluvit se
	předklonit se	cvičit	narovnat
cvičit		uvolnit	používat

1. Když nás bolí záda, ráno i večer.
2. Ještě jsem se se sestrou na termínu kontroly.
3. Nemůžu, bolí mě záda.
4. Paní Rambousková, jak dneska
5. V práci se s kolegyní.
6. Po tréninku musíme nejdříve svaly.
7. Mario, v práci také měkké techniky?
8. Tomáši, každý den?
9. Pane Marku, nejdříve pravé koleno a potom ho pomalu

4.6.2 Vytvořte imperativy sloves ze seznamu a doplňte je do vět:

narovnat se	podat	podepsat
předklánět se	dát	
pokrčit	napsat	

1. Pane Kubáku, mi prosím váš pas!
2. Paní Dvořáková, tady je vaše žádost; ještě ji dole.....!
3. Paní Batelková, pomalu !

4. Pane Jonáku, musíte cvičit dvakrát denně. Ale pravidelně!
5. Tady mi vaši adresu a telefon!
6. nejdříve pravé a potom levé koleno!
7. Budete mít problémy se zády.!
8. Sestro, mi kartu pacienta, prosím.

4.6.3 a) Doplňte adjektiva v komparativu a superlativu:

1. Co je....., Evropa nebo Amerika? (velký)
2. Které jezero na světě je? (velký)
3. Který sportovec je? (dobrý)
4. Co je? Dovolená, nebo práce? (dobrý)
5. Kde je počasí? V Africe nebo v Evropě? (špatný)
6. Který stát na světě je? (malý)
7. Který zpěvák je? (špatný)
8. Které hlavní město je? Praha nebo Řím? (velký)

b) Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte.

4.6.4 Doplňte adverbia v komparativu a superlativu:

1. Co máš....., špenát nebo květák? (rád)
2. Pane Jonáku, budete cvičit dvakrát denně, ráno a večer. (málo)
3. Paní Nováková, kde vás to bolí? (hodně)
4. Jak je vám dneska? Je vám než včera? (dobrý)
5. se cítím ráno. Večer je mi (dobře, špatně)
6. Který sport máš? Atletiku. (rád)
7. Zítra půjdu do práce než dneska. (brzy)
8. Maria má dneska zákazníků než její kolegyně. (hodně)
9. Maria pracuje i v sobotu, ale má práce než v pracovní dny. (málo)
10. Se cvičením začínám v osm hodin ráno. (pozdě)
11. Musíte si udělat masérský kurz, a potom dostanete živnostenský list. (brzy)

4.6.5 Spojte dvě věty pomocí relativního zájmena *který*:

1. Tady bydlí naše kamarádka. Kamarádka je sympatická a spolehlivá.
2. V nemocnici pracuje můj švagr. Švagr je moc dobrý chirurg.
3. Na nádraží je hodně lidí. Lidé čekají na vlak. Vlak má zpoždění.
4. Půjdeme se podívat na to auto. To auto se mi líbí.
5. Ještě neumím ten cvik. Ten cvik jste mi ukázala včera.
6. Kde je to náměstí? To náměstí je na fotce.
7. Moje maminka chodí na masáže. Ty masáže jí pomáhají.
8. Musíme umýt ta tři okna. Ta tři okna jsou moc špinavá.

4.6.6 Vytvořte opozita:

1. nejmín práce	
2. nejlepší hotel	
3. víc peněz	
4. nejhorší pokoj	
5. cítím se líp	
6. menší dům	
7. přijdu později	
8. největší banka	
9. dříve než v poledne	
10. nejhorší škola	
11. nejmenší kontinent	
12. nejpozději večer	

4.6.7 Doplňte osobní zájmena ve správném tvaru:

1. Marie má spolehlivou kolegyni. Pronajala si s rehabilitační centrum.
2. A: Znáte pana Marka? B: Ano, Mluvil jsem s včera.
3. Jste paní Dvořáková? Posílá mě za lékař.
4. To je Tomáš a Helena. Pracuju s na poliklinice.
5. Máme nového ředitele. Zítra chce s mluvit o budoucnosti firmy.
6. To jsi ty? Potřebuju s mluvit.
7. Mám lístky do kina. Půjdeš se?
8. Město má novou nemocnici. Za je park a před..... je parkoviště.
9. Počkejte tady, přijde za lékař.
10. Rodiče jsou v nemocnici. Půjdeme za odpoledne.

4.6.8 Situace. Pracujte ve dvojicích:

Student A: Jste masér. Mluvíte s pacientem, který přichází od lékaře. Musí cvičit cviky na záda. Uděláte vyšetření: pacient pokrčí koleno, pak se předkloní a narovná. Má zablokovanou páteř. Ptáte se, kde ho to bolí atd. Nejdříve ho uvolníte masáží, pak ukážete cviky. Vysvětlíte mu, že musí cvičit pravidelně a objednáte ho na další termín.

Student B: Jste pacient. Mluvíte s masérem, přicházíte od lékaře. Masér vám říká, co máte dělat při vyšetření. Odpovídáte na jeho otázky. Domluvíte si další termín.

4.7 Klíč

Texty

- 4.2.1** 1. Maria si udělala masérský kurz. 2. Pracovala na rehabilitačním oddělení. 3. S jednou kolegyní. 4. Naučila se používat měkké techniky, dávat zábaly a pracovat s přístroji na elektroléčbě. 5. Lidé, kteří mají problémy se zády a s páteří. 6. Protože potřebují uvolnit svaly.

Dialogy

- 4.3.1** Pravda/Nepravda
1. N, 2. P, 3. N, 4. P, 5. P, 6. N, 7. N, 8. N, 9. P.
- 4.3.2** 1. vámi, 2. Posílá, 3. zlomené, 4. Předepsala, 5. objednat, 6. hodí, 7. Můžete, 8. přijít, 9. co, 10. v, 11. vyhovuje, 12. na, 13. týdně, 14. ve.

Cvičení

- 4.4.1** 1. masérský, 2. rehabilitačním, 3. krční páteř, 4. záda, 5. bederní páteře, 6. masáž/masáže, cvičení a vodoléčbu, 7. uvolnit svaly, 8. měkké techniky, 9. cviků, 10. parafínový zábal.
- 4.4.2** 1. Co se Maria naučila používat? 2. Kde Maria pracovala? 3. Komu telefonovala paní Nováková? 4. Kam musí jít pan Sedlák? 5. Jak často budeš chodit na rehabilitaci? 6. Kam chodila kamarádka paní Novákové? 7. Kdy se cítíte nejlíp? 8. Co ti/vám předepsal lékař? 9. Kolik cviků ti/vám ukázala masérka? 10. Koho bolí záda?

Cvičení

- 4.6.1** 1. cvičíme, 2. nedomluvil/a, 3. se narovnat; 4. se, cítíte; 5. se střídám, 6. uvolnit, 7. používáš, 8. cvičíš, 9. pokrčte, narovnejte.
- 4.6.2** 1. dejte, 2. podepište, 3. se předklánějte, 4. cvičte, 5. napište, 6. pokrčte, 7. narovnejte se, 8. podejte/dejte.
- 4.6.3** 1. větší, 2. největší, 3. nejlepší, 4. lepší, 5. horší, 6. nejmenší, 7. nejhorší, 8. větší.
- 4.6.4** 1. raději, 2. nejmín/nejméně, 3. nejvíc, 4. líp/lépe, 5. Nejlíp (Nejhůř), nejhůř (nejlíp); 6. nejraději, 7. dřív/dříve, 8. víc/více, 9. míň/méně, 10. nejpozději, 11. nejdřív/nejdříve.
- 4.6.5** 1. která, 2. který, 3. kteří, který; 4. které, 5. který, 6. které, 7. které, 8. která.
- 4.6.6** 1. nejvíc/nejvíce práce, 2. nejhorší hotel, 3. míň/méně peněz, 4. nejlepší pokoj, 5. cítím se hůř, 6. větší dům, 7. přijdu/odejdu dříve, 8. nejmenší banka, 9. později než v poledne, 10. nejlepší škola, 11. největší kontinent, 12. nejdříve večer.
- 4.6.7** 1. s ní, 2. s ním, 3. za ní, 4. s nimi, 5. s námi, 6. s tebou, 7. se mnou, 8. Za ní, před ní; 9. za vámi, 10. za nimi.

Lekce 5

Zdravotní sestra

5.1 Slovní zásoba

denní	převaz	teploměr
jehla	příjem	tlak
krvácení	rozbitý	uznám, inf. uznat
náplast	rozdám, inf. rozdat	vizita
náročný	rána	vyčistím, inf. vyčistit
noční	sál (operační)	zalepím, inf. zalepit
nůžky, pl.	služba	změřím, inf. změřit
obvaz	steh	zraním se, inf. zranit se
operuju, inf. operovat	stolice	
podám, inf. podat	šiju, inf. šít	

5.2 Texty

5.2.1 Text 1

Irina

Irina pracovala na Ukrajině jako zdravotní sestra. V ČR jí uznali její vzdělání. Pracuje na chirurgickém oddělení nemocnice. Její práce je náročná. Má ranní, odpolední i noční služby. Někdy je v nemocnici i o víkendu. Lidé chodí na chirurgii, protože se zranili nebo jdou na převaz. Často musí také na operaci, například žlučníku nebo slepého střeva. Práce ji baví. Možná bude ještě studovat na vysoké škole.

5.2.2 Text 2

Na oddělení

Irina přišla do práce na oddělení v 5 hodin ráno. Rozdala teploměry. Pacienti si změřili teplotu. Zeptala se jich také na stolicí a všechno zapsala do karty. **Někomu** musela změřit tlak a podat léky.

5.2.3 Text 3

Na ambulanci

Co říká lékař sestře:

Je třeba zastavit krvácení a vyčistit ránu. Sestro, budeme šít to rozbité čelo. **Podejte** mi jehlu, nůžky. Bude to pět stehů. Sestro, už můžete dát obvaz.

Co říká sestra pacientovi:

Ještě vám to zalepím. Za tři dny si můžete tu náplast sundat. Můžete si ránu opatrně umývat. Na tu nohu nesmíte tři dny došlápnout.

5.3 Dialogy

5.3.1 Dialog 1

Vizita

vrchní sestra, Irina

vrchní sestra: Irino, za chvíli bude vizita. Můžete připravit karty pacientů.

Irina: Už jsem je připravila. Tady jsou.

vrchní sestra: Po vizitě se **běžte** podívat na příjem, jsou tam noví pacienti. **Všem řekněte**, že si musí připravit lékařské zprávy a kartu zdravotního pojištění. **A nezapomeňte** se podívat na pana Hartmana na pokoji číslo 5.

Irina: Ano. Určitě tam půjdu.

5.3.2 Dialog 2

Telefon

sestra na ambulanci, paní Zemanová

paní Zemanová: Dobrý den. Můžu mluvit s doktorem Horákem?

sestra: Bohužel, není tady, je na sále. Bude operovat až do jedné hodiny.

paní Zemanová: Můžu zavolat později?

sestra: **Zkuste** to.

5.4 Cvičení

5.4.1 Otázky:

1. Co dělala Irina na Ukrajině?
2. Co víte o její práci v České republice?
3. Proč chodí lidé na chirurgii?
4. Co musí udělat Irina na začátku ranní služby?
5. Co připravuje před vizitou?
6. Co bude Irina dělat po vizitě?
7. S kým chce mluvit paní Zemanová?
8. Co dělá doktor Horák dopoledne?

5.4.2 Doplňte vhodná slova:

1. Irina pracuje na chirurgickém o..... nemocnice.
2. Zdravotní sestra má r..... i n..... s.....
3. Lidé chodí na chirurgii na p..... nebo na o.....
4. Zdravotní sestra musí ráno rozdat t..... a změřit t.....

5. Před v..... sestra připravuje k..... pacientů.
6. Na p..... čekají noví pacienti.
7. Chirurg operuje na s.....
8. Rozbil jsem si čelo, mám tam pět s.....
9. Když lékař šije ránu, potřebuje j..... a n.....

5.4.3 a) Spojte sloupce:

zastavit	vzdělání
šít	převaz
vyčistit	krvácení
došlápnout na	ránu
dát	čelo
sundat	nohu
zalepit	náplast
podat	obvaz
přijít na	lék
uznat	ránu

b) Doplněte slova ze cvičení a) podle kontextu:

1. Když si rozbijeme čelo, doktor ho musí
2. Když chce někdo pracovat v České republice, musí mu vzdělání.
3. Když se zraníme, musíme zastavit a vyčistit
4. Na tu nohu nesmíte tři dny
5. Ráno sestra pacientovi léky.
6. Ten obvaz si ještě nesmíte
7. Na chirurgii chodí pacienti na
8. Sestra dá pacientovi na ránu
9. Sestra musí ránu

5.4.4 Dokončete věty podle toho, co dělá sestra/lékař/pacient:

Před vizitou
 Po vizitě
 Po páté hodině ráno
 Do jedné hodiny

Za tři dny
 Za chvíli
 Tři dny

5.5 Gramatika

5.5.1 Imperativ některých sloves

Sestro, **běžte** se podívat na příjem!

Řekněte pacientům, že si musí připravit karty zdravotního pojištění.

Zkuste zavolat později.

Sestro, **podejte** mi nůžky.

Nezapomeňte se podívat na pana Hartmana.

5.5.2 Dativ neurčitých a záporných zájmen něco, někdo, nic, nikdo, všichni/všechny

Sestra **někomu** podala léky, ale **nikomu** nešila ránu.

Raději se zeptal, protože **něčemu** nerozuměl

Nevěřím **ničemu**.

Sestra rozdala **všem** teploměry.

něco	něčemu
někdo	někomu
nic	ničemu
nikdo	nikomu
všichni, všechny	všem

5.5.3 Nominativ a akuzativ plurálu Ma, F (adjektiva, ten). Tvary obecné češtiny.

Ma

Tady pracují ti mladí lékaři = **ty mladý** lékaři.

Na příjmu čekají ti noví pacienti = **ty nový** pacienti.

Dnes operují ti dva zkušené chirurgové = **ty dva zkušené** chirurgové.

V noci zemřeli ti dva starí pacienti = **ty dva starý** pacienti.

Sestra čeká na ty nové pacienty. = **ty nový** pacienty.

Ještě neznáme ty nové lékaře = **ty nový** lékaře.

Mi

Líbí se mi ty staré historické kostely = ty **starý historický** kostely.

F

Na oddělení jsou ty dvě nové sestry = ty dvě **nový** sestry.

N

Na oddělení nemají žádná volná lůžka = **žádný volný** lůžka.

Ta dvě oddělení jsou dobrá. = **Ty** dvě oddělení jsou **dobrý**.

5.6 Cvičení

5.6.1 Doplňte slovesa ze seznamu ve správném tvaru:

zapsat	změřit	podat	zastavit
poslat	šít		
zranit se		operovat	

1. Doktor Horák včera celé dopoledne.
2. Pacient měl vysokou teplotu, sestra mu musela lék.
3. Sestra už teplotu a stolici do karty, teď ještě tlak.
4. Měl zlomený kotník, chirurg ho na rentgen.
5. Při havárii dva lidé. Lékař jim krvácení.
6. Když je rána velká, musí ji lékař

5.6.2 Slova v závorkách dejte do správných tvarů. Používejte obecnou češtinu.

1. Znáš (ten mladý cizinec)?
2. Čekáte na (ta mladá zdravotní sestra)?
3. Na oddělení leží (starý a mladý pacient).
4. Potřebujeme (dobrý český učitel).
5. Nemáme (žádný dobrý velký slovník).
6. Chutnají ti (ten ovocný knedlík).
7. Pozvali jste na návštěvu (ten nový kamarád a kamarádka)?
8. Pracují tady (ten dobrý masér a masérka)?
9. Lékař bude operovat (ta zraněná žena).
10. Bavily vás (to těžké cvičení)?

5.6.3 Doplnujte zájmena ve správném tvaru do vět:

někdo, něco, nikdo, nic, všichni, každý, žádný, někde, nikde, nějaký

1. Neznám tady
2. Nevím o Praze
3. pacient si musí připravit kartu zdravotního pojištění.
4. Sestro, přišel do čekárny?
5. Nemůžu najít jehlu a nůžky.
6. to neřeknu.
7. Nečte české noviny, protože neumí dobře česky.
8. Sestra ještě nezměřila tlak.
9. Neznám dobrého českého právníka.
10. Toho muže znám, jsem ho viděl.
11. Ještě jsem nepozval na návštěvu do nového bytu.
12. Sestra rozdala teploměry.
13. Máš zajímavou knihu?
14. kamarádky mi přály k narozeninám.
15. Zeptal ses na cestu?
16. Nebáli se

5.6.4 Doplněte osobní zájmena podle smyslu:

1. Pan Novák dostal ráno injekci. Sestra dala injekci.
2. Lékař pozval pacienta na vyšetření. Sestra objednala na středu.
3. Paní Jonáková se zranila. Lékař vyčistil ránu a sestra ránu zalepila.
4. Panu Hanákovi bylo špatně. Manželka s jela do nemocnice.
Sestra změřila tlak.
5. Pana Černého bolel žaludek. Lékař se zeptal, co jedl naposled.
6. Bratr měl problémy se srdcem. Museli operovat.
7. Byl jsem na operaci kolena. Sestra ukázala, jak musím cvičit.
8. Pacienti si ráno měří teplotu. Sestra rozdává teploměry.
9. Na vizitu lékař potřebuje karty pacientů. Sestra musí připravit.

5.6.5 Následující slovesa použijte ve větách:

dostat:
zranit se:
změřit:
bát se:
pozvat:
dát:
objednat se:
šít:
vyčistit:
bolet:
operovat:
zalepit:
rozdat:

5.6.6 Kdo říká:

1. Můžete mi připravit karty pacientů?
2. Je mi špatně, asi budu zvracet.
3. Váš tlak je 120/80.
4. Podejte mi jinou jehlu.
5. Tady máte teploměr.
6. Můžete zavolat lékařku?
7. Kdy mám přijít na kontrolu?
8. Cvičte pravidelně.
9. Odpoledne budu operovat.
10. Objednám vás na operaci.

5.6.7 Situace. Pracujte ve dvojicích:

a) **Student A:** Jste pacient. Zranil jste se při fotbalu, bolí vás kotník. Ptáte se lékaře, jestli můžete se sádrou chodit a kdy musíte přijít na kontrolu. Také chcete vědět, jak dlouho budete mít sádro.

Student B: Jste lékař. Pošlete pacienta na rentgen. Má zlomený kotník. Potřebuje sádro. Dává ji sestra. Tři dny nesmí na nohu došlápnout. Přijde na kontrolu za týden. Sádro bude mít aspoň tři týdny.

b) **Student A:** Jste paní Nováková. Voláte do nemocnice na oční oddělení. Bolí vás už několik dní oči. Chcete se objednat na vyšetření k doktoru Hanákovi. Sestra vám nabízí termín ve středu v 11 hodin. Termín se vám hodí.

Student B: Jste sestra na očním oddělení. Telefonuje vám paní Nováková, chce se objednat k doktoru Hanákovi. Doktor Hanák má ordinace hodiny ve středu a ve čtvrtek odpoledne, už má volnou jenom středu v 11 hodin.

5.7 Klíč

Cvičení

- 5.4.1** 1. Irina pracovala na Ukrajině jako zdravotní sestra. 2. V ČR pracuje v nemocnici na chirurgickém oddělení. Její práce je náročná. Má ranní, odpolední i noční služby. Někdy je v nemocnici i o víkendu. 3. Lidé chodí na chirurgii, protože se zranili nebo jdou na převaz. Často musí také na operaci, například žlučníku nebo slepého střeva. 4. Irina musí rozdat teploměry, zeptat se pacientů na stolicí, zapsat všechno do karty, někomu musí změřit tlak a podat léky. 5. Před vizitou připravuje karty pacientů. 6. Po vizitě půjde Irina na příjem. 7. Paní Zemanová chce mluvit s doktorem Horákem. 8. Doktor Horák dopoledne operuje na sále.
- 5.4.2** 1. oddělení, 2. ranní, noční služby; 3. převaz, operaci; 4. teploměry, tlak; 5. vizitou, karty; 6. příjmu, 7. sále, 8. stehů, 9. jehlu, nůžky.
- 5.4.3** a) zastavit krvácení, šít čelo, vyčistit ránu, došlápnout na nohu, dát obvaz, sundat náplast, zalepit ránu, podat lék, přijít na převaz, uznat vzdělání;
b) 1. šít/zašít, 2. uznat; 3. krvácení, ránu; 4. došlápnout, 5. podá, 6. sundat, 7. převaz/kontrolu, 8. náplast/obvaz, 9. zalepit/vyčistit.

Cvičení

- 5.6.1** 1. operoval, 2. podat, 3. zapsala, změří; 4. poslal, 5. se zranili, zastavil; 6. šít.
- 5.6.2** 1. ty mladý cizince, 2. ty mladý zdravotní sestry, 3. starý a mladý pacienti, 4. dobrý český učitele, 5. žádný dobrý velký slovníky, 6. ty ovocný knedlíky, 7. ty nový kamarády a kamarádky, 8. ty dobrý maséři a masérky, 9. ty zraněný ženy, 10. ty těžký cvičení.
- 5.6.3** 1. nikoho, 2. nic, 3. Každý, 4. někdo, 5. nikde, 6. Nikomu, 7. žádné, 8. nikomu, 9. žádného, 10. někde/někdy 11. nikoho, 12. všem, 13. nějakou, 14. Všechny, 15. někoho, 16. nikoho/ničeho.
- 5.6.4** 1. mu, 2. ho, 3. jí, jí; 4. ním, mu; 5. ho, 6. ho, 7. mi, 8. jim, 9. mu, je.
- 5.6.6** 1. vrchní sestra/lékař, 2. pacient, 3. sestra, 4. lékař/chirurg, 5. sestra, 6. pacient, 7. pacient, 8. sestra, 9. lékař/chirurg, 10. lékař.

Lekce 6

Malíř pokojů, obkladač

6.1 Slovní zásoba

barevný	oškrábu, inf. oškrábat	vymaluju, inf. vymalovat
dlažba	prasklina	(na modro, na bílo)
domluví se,	přesčas	vyřídím, inf. vyřídit
inf. domluvit se	připomenu,	vzorník
dovolená	inf. připomenout	zakryju, inf. zakrýt
kbelík	rozdíl	zapíšu, inf. zapsat
kouřím, inf. kouřit	soukromý	zaspáruju, inf. zaspárovat
lepidlo	stálý	zkontroluju,
majitel	svačina	inf. zkontrolovat
nabízím, inf. nabízet	šéf	
nepořádek	tapeta	To nejde. = To není
obklad	truhlářský	možné.
obkládám, inf. obkládat	úřad	Nedá se nic dělat.
obložím, inf. obložit	uříznu, inf. uříznout	Jsem pro. = Souhlasím.
odstín	vodováha	

6.2 Texty

6.2.1 Text 1

Nazir

Nazir pracuje u soukromé malířské firmy, je spokojený. Firma také nabízí truhlářské práce, obklady, dlažbu. Nazir často pracuje přesčas, někdy i o víkendu. Nejvíc práce mají na jaře a v létě. Na podzim si Nazir může vzít dovolenou.

6.2.2 Text 2

Co říká majitel firmy

Majitel firmy mluví před začátkem práce s malíři:

Dnes budete malovat u Hrdličkových. Bydlí v Zahradní ulici číslo 3. Jsou to stálí zákazníci, musí být spokojení. Chtějí vymalovat celý byt. Chodbu, kuchyň, koupelnu a záchod **na bílo**, ložnici **na modro**, obývací bude bílý a světlezelený. V pracovních chtějí tapety, už je koupili. Na chodbě se dlouho nemalovalo, budete muset starou barvu oškrábat. Ukážu vám odstíny barev na vzorníku. Zapište si je a pojedete je koupit do Barevného světa. Nezapomeňte na lepidlo. A ještě vám chci připomenout, že nesmíte kouřit, a to ani na zahradě. A až vymalujete, budete obkládat kuchyň. Obklady už koupili.

! Pamatujte:

vymalovat kuchyň **na bílo, na modro, na zeleno, na žluto...**

odstíny barev: **světlemodrý, tmavomodrý, světlezelený, tmavočervený...**

6.3 Dialogy

Malujeme u Hrdličkových

6.3.1 Dialog 1

šéf, Nazir

šéf: Nazire, Hrdličkovi nebyli včera spokojení. nechali jste tam velký nepořádek.

Nazir: Bohužel si nedali nic na podlahu.

šéf: Měli jste jim to říct. Mysleli si, že to zakryjeme sami. Zítra to, co oškrabete, musíte hned zamést.

Nazir: To není problém, šéfe. Chtěl jsem se ještě na něco zeptat. **Mohl bych** si vzít na pátek dovolenou?

šéf: To nejde. Novák je nemocný a Bureš tady nemůže pracovat sám.

Nazir: Nedá se nic dělat. Ale musím si něco vyřídit na úřadě. Můžu tam jít v pondělí nebo ve středu?

šéf: Snad ve středu odpoledne, ale ještě se domluvíme.

6.3.2 Dialog 2

Nazir, malíř

Nazir: Šéf říkal, že paní Hrdličková **by chtěla** do obývacího tenhle odstín zelené, ale mně se zdá moc tmavý.

malíř: Nakonec bude světlý, uvidíš. Na stropě je prasklina, musíme ji zaspárovat. Otevři ten kbelík s tmelem.

Nazir: Dobře. A teď **bychom si mohli** dát pauzu na svačinu.

malíř: Jsem pro.

6.3.3 Dialog 3

paní Hrdličková, obkladač

paní Hrdličková: **Chtěla bych** obložit taky tu stěnu za ledničkou.

obkladač: Jasně, a co tam chcete?

paní Hrdličková: Ty stejné obklady, které jste dávali u kuchyňské linky. Máte ještě nějaké?

obkladač: Asi půl metru. To je málo.

paní Hrdličková: Tak my pro ně s manželem pojedeme.

6.3.4 Dialog 4

pan Hrdlička, malíř

pan Hrdlička: Zdá se mi, že tady ta stěna není rovná. Tenhle obklad je víc vpředu a tady jste to křivě uřízli.

malíř: To není možný!

pan Hrdlička: Ale je. Jdu pro vodováhu. Vidíte? Měl jsem pravdu. Je tady rozdíl tři centimetry. Budete to muset udělat znovu.

malíř: To se musíte domluvit se šéfem, zítra už máme být někde jinde.

pan Hrdlička: Stejně ho večer čekám, přijde to zkontrolovat.

6.4 Cvičení

6.4.1 Ptejte se na podtržená slova:

1. Nazir pracuje u soukromé malířské firmy.
2. Nejvíc práce mají na jaře a v létě.
3. Na podzim si Nazir může vzít dovolenou.
4. Majitel firmy mluví s malíři.
5. Hrdličkovi jsou stálí zákazníci.
6. Ložnici chtějí vymalovat na modro.
7. Malíři pojedou koupit barvy do Barevného světa.
8. Až malíři vymalujou, budou obkládat kuchyň.

6.4.2 Označte, co je pravda/nepravda:

1. Malíři včera u Hrdličkových uklidili.	☐ P ☐ N
2. Nazir chce dva dny dovolené.	☐ P ☐ N
3. Kolega Nazira není zdravý.	☐ P ☐ N
4. Paní Hrdličková chce vymalovat chodbu na zeleno.	☐ P ☐ N
5. Obkladač bude dávat obklady za ledničku.	☐ P ☐ N
6. Nezbyly už žádné obklady.	☐ P ☐ N
7. Pan Hrdlička řekl, že stěna je křivá.	☐ P ☐ N
8. Večer přijde šéf.	☐ P ☐ N

6.4.3 Doplňte vhodná slova:

1. Nazir v pátek nemůže pracovat. Potřebuje si vzít d.....
2. Musí si něco vyřídit na ú.....
3. Malíři neuklidili, nechali v bytě n.....

4. Zákazníci si vybrali o..... do koupelny.
5. Nevím, jakou b..... dáme do kuchyně. Chceme se podívat do v.....
6. Ten o..... barvy se mi nelíbí, je moc tmavý.
7. Nazir dnes zůstane v práci déle, bude pracovat p.....
8. Zákazníci nechtějí tu chodbu vymalovat, chtějí tam dát nové t.....
9. Dvě s..... v pokoji budou bílé a dvě vymalujeme na m.....
10. A: Zdá se mí, že ta stěna není rovná, potřebujeme v..... B: Měl jsi pravdu, je tam r..... dva centimetry.
11. Ten obklad není rovný, je k.....
12. A: Kde je m..... firmy? B: Šéf je v kanceláři.

6.4.4 a) Spojte sloupce:

dát na chodbu	přesčas
vymalovat	tapetu
domluvit se	dovolenou
obkládat	na modro
vzít si	na úřadě
zaspárovat	se šéfem
vyřídít si něco	odstín
vybrat si	koupelnu
pracovat	prasklinu

b) Spojení ze cvičení a) použijte ve větách a vytvořte souvislé vyprávění.

6.5 Gramatika

6.5.1 Kondicionál

Chtěl bych vymalovat byt.

Potřebovala bych vymalovat byt.

Chtěli bychom obložit koupelnu.

Tvoření kondicionálu

L-forma slovesa + kondicionál slovesa být

chtěl/chtěla	bych
chtěl/chtěla	bys
chtěl/chtěla/chtělo	by
chtěli/chtěly	bychom
* chtěli/chtěly	byste
chtěl/chtěla	byste
chtěli/chtěly	by

* Paní Hrdličková, **chtěla byste** pomoci s úklidem?
Děti, chtěly byste jít do cukrárny?

Slovosled

Potřeboval **bych** nové auto.

Alena **by** potřebovala nový počítač.

Kam **byste** chtěli jet na výlet?

6.6 Cvičení

6.6.1 Doplňte slovesa ze seznamu ve správném tvaru:

a)

zakrýt	uříznout	obkládat
zaspárovat	oškrábat	
obložit	vymalovat	

- Včera nám malíři kuchyň žlutou barvou.
- Starou barvu nejdříve musíme
- Nazire, jsi už tu prasklinu na stropě?
- A: Co dělá Tonda? B: Teď koupelnu a odpoledne stěnu za linkou v kuchyni.
- Malíři podlahu, a teď je špinavá.
- Bohužel, ten obklad jste křivě, musíte to udělat znovu!

b)

vyřídit si	domluvit se
kouřit (2×)	nabízet zapsat se
připomenout	zkontrolovat

- Nazir ráno se šéfem, že začnou obkládat po obědě.
- Můžeš mi, že musím koupit lepidlo?
- Azylanti minulé pondělí do počítačového kurzu.
- jsem dvě krabičky cigaret denně, ale teď už

5. Olga zítra na úradě nové doklady.
6. Ta malířská firma nám úklid bytu po malování.
7. Majitel firmy práci malířů včera večer.

6.6.2 Změňte podle vzoru:

Chci jít do kina. Chtěl/chtěla bych jít do kina.

1. Potřebujeme větší byt.
2. Chceš jet se mnou na výlet?
3. Děti, chcete zmrzlinu?
4. Pane učiteli, chcete pomoci s úklidem?
5. Můžu přijít později?
6. Objednáte si dovolenou přes internet?
7. Nazir potřebuje na pátek dovolenou.
8. Tomáši a Heleno, Nechcete bydlet s námi?
9. Paní ředitelko, pomůžete mi s tou žádostí?
10. Alena a Zuzana můžou spát v pokoji vedle kuchyně.

6.6.3 Pracujte ve dvojicích, ptejte se a odpovídejte:

Jak chcete vymalovat pokoj? (bílý): Chceme ho vymalovat na bílo.

Jaký odstín si vyberete? (světlý – žlutý): Chtěli bychom světležlutý.

1. Jak chcete vymalovat kuchyň? (žlutý)
2. Jak chcete vymalovat obývací? (zelený)
3. Jak chcete vymalovat ložnici? (modrý)
4. Jak chcete vymalovat koupelnu? (bílý)
5. Jaký odstín si vyberete? (tmavý – červený)
6. Jaký odstín si vyberete? (světlý – hnědý)
7. Jaký odstín si vyberete? (tmavý – modrý)
8. Jaký odstín si vyberete? (světlý – zelený)

6.6.4 a) Spojte dvojice slov pomocí prepozic *na, za, přes, s, z*:

káva – mléko: káva s mlékem: Mám rád kávu s mlékem.

1. prasklina – strop
2. stěna – linka
3. obklady – lednička
4. modrá barva – obývací
5. úklid – malování
6. dovolená – internet
7. úředník – magistrát
8. kbelík – tmel
9. dovolená – pátek
10. student – Česká republika

b) Spojení použijte ve větách.

6.6.5 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte. Vybírejte vhodnou kladnou nebo zápornou odpověď, používejte všechny možnosti.

Samozřejmě.	Nesouhlasím.	Jo.
Jasně.	Jsem pro.	Dobře.
	To není problém.	Jasně, že ne.
	To není možné.	
	To je/není pravda.	To nejde.
Souhlasím.	Nemáte pravdu.	Jistě.
	Máš pravdu.	Ano.

1. Zítřka to, co oškrábete, musíte hned zamést.
2. Můžete tuto sobotu přijít do práce?
3. Tuhle stěnu vymalujete na modro.
4. Ta barva je moc tmavá.
5. A teď bychom si mohli dát přestávku.
6. Ten obklad není rovný.
7. Včera jste skončili moc brzy.
8. Vypadá to, že bude pršet.
9. Nevadí vám, že uklidíme až zítřka?
10. A teď půjdeme na oběd.
11. Ali dostal včera azyl.
12. Nemůžu tě dnes pozvat, nemám dost peněz.
13. Mohl bych si vzít na zítřka dovolenou?
14. Můžu otevřít okno?
15. Můžu tady kouřit?
16. O víkendu pojedeme na výlet na kole.

6.6.6 Situace. Pracujte ve dvojicích:

Student A: Jste zákazník. Chcete vymalovat byt: kuchyň, obývací, ložnici a chodbu. Také chcete obložit koupelnu a kuchyň. Připravíte si, jaké barvy chcete v kterém pokoji a kde chcete obložit kuchyň.

Student B: Jste majitel firmy. Ptáte se, jaké práce chce majitel firmy udělat, jestli zákazník koupil obklady, jestli chce také uklidit a kdy firma může začít pracovat.

6.7 Klíč

Cvičení

- 6.4.1** 1. U jaké firmy pracuje Nazir? 2. Kdy mají nejvíc práce? 3. Co může dělat Nazir na podzim? 4. S kým mluví majitel firmy? 5. Kdo jsou Hrdličkovi? 6. Jak chtějí vymalovat ložnici? 7. Kam pojedou malíři koupit barvy? 8. Co budou dělat, až vymalují?
- 6.4.2** 1. N, 2. N, 3. P, 4. N, 5. P, 6. N, 7. P, 8. P.
- 6.4.3** 1. dovolenou, 2. úřadě, 3. nepořádek, 4. obklady, 5. barvu, vzorníku; 6. odstín, 7. přesčas, 8. tapety, 9. stěny, modro; 10. vodovahu, rozdíl; 11. křivý, 12. majitel.
- 6.4.4** a) dát na chodbu tapetu, vymalovat na modro, domluvit se se šéfem, obkládat koupelnu, vzít si dovolenou, zaspárovat prasklinu, vyřídit si něco na úřadě, vybrat si odstín, pracovat přesčas.

Cvičení

- 6.6.1** a) 1. vymalovali, 2. oškrabat, 3. zaspároval, 4. obkládá, obloží; 5. nezakryli, 6. uřízli.
b) 1. se, domluvil; 2. připomenout, 3. se, zapsali; 4. Kouřil/kouřila, nekouřím; 5. si, vyřídí, 6. nabízí/nabízela, 7. zkontroloval.
- 6.6.2** 1. Potřebovaly bychom, 2. Chtěl/a bys jet, 3. chtěly byste, 4. chtěl byste, 5. Mohl/a bych, 6. Objednal/a/i byste si, 7. Nazir by potřeboval, 8. nechtěli byste bydlet, 9. pomohla byste, 10. by mohly.
- 6.6.3** 1. na žluto, 2. na zeleno, 3. na modro, 4. na bílo, 5. tmavočervený, 6. světlehnědý, 7. tmavomodrý, 8. světlezelený.
- 6.6.4** a) 1. prasklina na stropě, 2. stěna za linkou, 3. obklady za ledničkou, 4. modrá barva do obýváku, 5. úklid po malování, 6. dovolená přes internet, 7. úředník na magistrátu, 8. kbelík s tmelem, 9. dovolená na pátek, 10. student z České republiky.

Lekce 7

Uklízečka a pokojská. Vrátný

7.1 Slovní zásoba

dočasně
domluví (se),
inf. domluvit (se)
mateřská **dovolená**
mateřská **školka**
nedávno
nemocenská
nezaměstnanost
nárok
oděv
odvedu, inf. odvést

onemocním,
inf. onemocnět
opustím, inf. opustit
personální oddělení
podpora
v nezaměstnanosti
pokojská
povinnost
převléknu, inf. převléct
přídavek na dítě
příspěvek na bydlení
recepční

sociální **dávka**
stačím, inf. stačit
starám se, inf. starat se
starost
střídám se, inf. střídat se
uklízečka
vrátný
vyleštím, inf. vyleštit
vytřu, inf. vytřít
vyvětrám, inf. vyvětrat
zástup
zvyklý

7.2 Text

Irina potřebuje práci

Manžel Iriny je nemocný, mají dítě a ona se musí starat o rodinu. Teď dostávají od státu příspěvek na bydlení, na malého Patrika má přídavek na dítě a manžel Jurij bere nemocenskou. Irině posílá úřad práce každý měsíc podporu v nezaměstnanosti, ale tu bude dostávat jen šest měsíců, potom jí bude muset stačit sociální dávka v nezaměstnanosti. Irina chce pracovat. Ještě nedávno uklízela v nemocnici, ale tam pracovala jenom dočasně jako zástup za mateřskou dovolenou. Kamarádka Iriny pracuje v hotelu jako recepční a řekla Irině o místě uklízečky, které bude volné od příštího měsíce. Irina má o místo velký zájem. Kamarádka jí domluvila schůzku s vedoucím personálního oddělení.

7.3 Dialog

Irina, pan Sedlák, vedoucí personálního oddělení

Irina: Dobrý den, já jsem Ševčenkova. Mám s vámi domluvenou schůzku na tři hodiny.

Sedlák: Dobrý den, paní Ševčenkova. Pojdte dál. Já jsem Sedlák. Paní Křížová mi o vás říkala. Posadte se.

Irina: Chtěla bych se zeptat na místo uklízečky, které bude volné od příštího měsíce. Já jsem ještě nedávno uklízela v nemocnici a předtím jsem pracovala jako uklízečka v mateřské školce.

Sedlák: U nás je trochu jiná pracovní doba, než jste byla zvyklá. Uklízečky nastupují do práce později, až v osm hodin. Je to vlastně práce uklízečky a pokojské. Pokoje se uklízejí, když hosté odejdou na snídani nebo pokoj opustí. A práce končí v půl páté.

Irina: To mi nevadí, já tu práci moc potřebuju. Ráno budu mít čas odvést dítě do školky.

Pracuje se i o víkendu?

Sedlák: Ano, ale ne každý víkend, budete se střídat.

Irina: A jaké budou moje pracovní povinnosti?

Sedlák: Budete mít na starosti čtyři patra, chodby, toalety, pokoje, koupelny a balkóny.

Máte také nárok na pracovní oděv. Zavolám **naši** vedoucí směny a ona vám řekne všechno, co musíte vědět.

Irina: Pane Sedláku, neměl byste práci taky pro **mého** bratra?

Sedlák: To je náhoda! Jeden z vrátných onemocněl a nebude moct dlouho chodit do práce. Co dělá váš bratr?

Irina: Můj bratr Viktor pracuje jako číšník. Říkal mi, že potřebuje najít jinou práci, protože jezdí každý den 30 km za Brno.

Sedlák: Umí váš bratr nějaké cizí jazyky?

Irina: Mluví samozřejmě rusky, ale také dobře německy, chodí na kurz němčiny, protože jako číšník ji potřebuje. Domluví se i anglicky.

Sedlák: Dobře, budu rád, když mi zavolá a já se s ním domluví. Budu od **vašeho** bratra potřebovat životopis a nějaké další informace.

Povinnosti pokojské

- vyvětrat pokoje
- vyluxovat koberce
- utírat prach
- převléct ložní prádlo
- vyměnit ručníky a doplnit hygienické potřeby
- vytřít koupelnu a umýt vanu
- vyleštit zrcadla

Povinnosti vrátného

- nosit livrej vrátného
- vítat hosty a uvést je do haly
- podávat informace, když se ho host na něco zeptá (např. na cestu do centra apod.)
- otevřít dveře auta a pomoci vystoupit
- pomoci se zavazadlem
- zaparkovat auta do garáže
- být ochotný, slušný, spolehlivý

7.4 Cvičení

7.4.1 Odpovězte:

1. Proč Irina potřebuje práci?
2. Odkud mají peníze?
3. Co dělala Irina dřív?
4. Co dělá kamarádka Iriny?
5. S kým jí domluvila schůzku?

7.4.2 Označte, co je pravda/nepravda:

1. Irina má zájem o místo uklízečky.	☐ P ☐ N
2. Může nastoupit příští měsíc.	☐ P ☐ N
3. Pokoje v hotelu se uklízejí odpoledne.	☐ P ☐ N
4. Irina nebude pracovat každý víkend.	☐ P ☐ N
5. Irina bude uklízet jenom čtvrté patro.	☐ P ☐ N
6. Pan Sedlák nemá práci pro bratra Iriny.	☐ P ☐ N
7. Viktor nepracuje v Brně.	☐ P ☐ N
8. Viktor umí tři jazyky.	☐ P ☐ N

7.4.3 Doplňte vhodná slova:

- Ševčenkovi dostávají od státu p..... na b.....
- Nemocní lidé neberou plat, ale dostávají n.....
- Irina nemá práci, a proto jí úřad práce posílá p..... v n.....
- V regionu je hodně lidí bez práce. Je tam vysoká n.....
- Matka, která se stará o malé dítě, je na m..... d.....
- V hotelu pracujou u..... a p.....
- Irina má schůzku s vedoucím p..... o.....
- Každý zaměstnanec musí znát p..... p.....

7.4.4 a) Spojte sloupce:

převléct	auto do garáže
být	ručníky
utírat	koupelnu
vyměnit	ložní prádlo
vítat	prach
zaparkovat	koberce
vytříť	slušný a ochotný

vyvětrat	livrej
podávat	zrcadla
pomocť	dveře
nosit	hosty
vyluxovat	informace
vyleštit	se zavazadlem
otvírat	pokoje

b) Vytvořená spojení rozdělte do dvou skupin: povinnosti vrátného a povinnosti uklízečky.

c) Tvořte věty s předcházejícími spojeními. Používejte 3. osobu.

vyměnit ručníky: [Uklízečka vymění ručníky.](#)

nosit livrej: [Vrátný nosí livrej.](#)

7.5 Gramatika

7.5.1 Zájmena posesivní v genitivu a akuzativu sg.

Akuzativ Ma = Genitiv Ma, Mi

můj		mého	
tvůj		tvého	
jeho	<i>Starám/staráme se o</i>	jeho	
její	<i>Mám/máme dopis od</i>	jejího	<i>bratra.</i>
naš	<i>Jdu/jdeme do</i>	našeho	<i>pokoje.</i>
váš		vašeho	
jejich		jejich	

Budu se starat o **vašeho** psa.

Bez **jejich** pomoci se neobejdeme.

Akuzativ Mi = Nominativ

To je **můj** nový byt.

Viděli jste už **můj** nový byt?

Akuzativ F

moje/má		moji/mou	
tvoje/tvá		tvoji/tvou	
jeho	<i>Mám dárek pro</i>	jeho	
její	<i>Dívám se na</i>	její	<i>sestru.</i>
naše		naši	<i>zahradu.</i>
vaše		vaši	
jejich		jejich	

Rád se dívám na **tvoji** krásnou zahradu.

Mám dárek pro **vaši** sestru.

Genitiv F

moje/má		mojí/mé	
tvoje/tvá		tvojí/tvé	
jeho		jeho	
její	<i>Mám/máme dopis od</i>	její	<i>sestry.</i>
naše	<i>Jdu/jdeme do</i>	naší	<i>zahrady.</i>
vaše		vaší	
jejich		jejich	

7.6 Cvičení

7.6.1 Doplněte do vět slovesa ze seznamu ve správném tvaru:

starat se, vyleštit, utírat, otevřít, domluvit se, vyvětrat, vyluxovat, pomoci, vytřít, vyměnit, vystoupit, umýt, vyleštit, vítat

1. V pokoji je kouř, musíme
2. Když je koupelna špinavá,, vanu a zrcadla.
3. Když přijede nový host do hotelu, vrátný ho
4. Rád vám se zavazadly.
5. Irino, teď nemusíte ručníky, jenom když je host dá na podlahu.
6. Před hotel přijela limuzína. Vrátný dveře a pomohl starší dámě.
7. Irina s kamarádkou, že bude hlídat její dítě v sobotu, když musí pracovat.
8. Ložní prádlo, až hosté odjedou.
9. Pokojská v pokoji každý den prach. Také musí koberce.
10. Moje sestra o velkou rodinu: tři děti, babičku, kočku a psa.
11. Můžete mi schůzku s ředitelem hotelu?

7.6.2 Doplněte do vět posesivní zájmena ve správném tvaru:

1. To je náš syn. Vy neznáte?
2. Jejich nový dům je za městem. Viděl jsi už?
3. To je náš ředitel. Tady je dopis od
4. To je můj manžel. Znáš?
5. Kde je vaše nová sekretářka? Tady mám zprávy pro
6. To je moje malá sestra. Můžeš zítra hlídat?
7. Kde je váš ředitel? Ještě jsem neviděl
8. To je naše auto. Můj kamarád kupuje
9. Na fotografii je kamarádka a její manžel. ještě neznám.
10. Je tady tvoje manželka? Chtěl bych poznat
11. V kanceláři sedí její šéf. Zeptám se na dovolenou.
12. Vzadu je její pokoj. Všichni odešli do
13. Tady je jeho životopis. Můžeš mi podat?
14. Je to vaše dcera? Zeptám se na ten kurz.

15. To je jejich pes. Bojíme se
16. Kde je naše ředitelka? Nechceme odejít bez
17. Za domem je moje malá zahrada. Chcete vidět?
18. Můj zaměstnanec tady teď není. Někdo hledal
19. Víím, že tady je tvůj pokoj. Nějaký cizí člověk šel z
20. Tvoje pomoc byla vítaná. Bez bychom ještě neskončili.
21. To je její zahrada. Ty růže jsou z
22. Kde je jeho syn? Chci se zeptat
23. Jaká byla jejich dovolená? Zeptám se na
24. Kde je váš byt? Můžeme se podívat do?

7.6.3 Doplněte posesivní zájmena ve správném tvaru:

1. Znáte mého manžela? Ne, ještě neznám.
2. Zeptala jste se naší ředitelky? Ne ředitelky jsme se ještě nezeptala.
3. Viděla jsi moji novou kuchyň? Ne, jsem ještě neviděla.
4. Znáš jeho syna? Ne, ještě neznám.
5. Dostali jste zprávu od jejich ředitele? Ne, ještě jsme nedostali zprávu od
6. Viděla jsem už váš nový dům? Ne, jsi ještě neviděla.
7. Bojíš se našeho velkého psa? Ne, se nebojím.
8. Byli jste u jeho učitelky? Ne, nebyli jsme u
9. Ptali jste se jejího ředitele? Ne, neptali jsme se
10. Pozvali tvého bratra na schůzku? Ne, na schůzku nepozvali.

7.6.4 Doplněte vhodná posesivní zájmena:

1. To je nový zaměstnanec. Chtěl bych vidět životopis.
2. Znáte paní ředitelku? Tady je kancelář.
3. Viděl jsi vrátného? Venku stojí auto.
4. Můžeš zatelefonovat učitelce? Tady je číslo.
5. Mám nový byt. Chceš přijít do nového bytu?
6. Děti pláčou, protože ztratily míč. Neviděl jsi někde míč?
7. Ztratil jsem pero. Filipe, můžu si půjčit pero?
8. Nemůžu najít slovník. Můžu si půjčit slovník, paní učitelko?

9. Máme nové fotky. Ukážu vám nové fotky.

10. Přijali jsme novou uklízečku. Představím vám novou uklízečku.

7.6.5 Situace:

a) **Student A:** jste vedoucí personálního oddělení v hotelu. Máte schůzku s novým vrátným. Informujete ho o tom, kdy nastoupí a jaké budou jeho pracovní povinnosti. Ptáte se ho, které jazyky umí.

Student B: Jste nový vrátný v hotelu. Máte schůzku s vedoucím personálního oddělení. Ptáte se, kdy můžete nastoupit a jaké budou vaše pracovní povinnosti. Chcete vědět, jestli budete pracovat také o víkendu. Říkáte, které jazyky a jak umíte.

b) **Student A:** jste vedoucí personálního oddělení v hotelu. Máte schůzku s novou uklízečkou/pokojskou. Informujete ji o tom, kdy nastoupí a jaké budou její pracovní povinnosti.

Student B: Jste nová uklízečka/pokojská v hotelu. Máte schůzku s vedoucím personálního oddělení. Ptáte se, kdy můžete nastoupit a jaké budou vaše pracovní povinnosti. Chcete vědět, jestli budete pracovat také o víkendu.

7.7 Klíč

Cvičení

- 7.4.1** 1. Protože je manžel nemocný a musí se starat o rodinu. 2. Peníze mají od státu: příspěvek na bydlení, přídavek na dítě, nemocenskou a podporu v nezaměstnanosti. 3. Irina pracovala v nemocnici jako zástup na mateřskou dovolenou. 4. Pracuje jako recepční v hotelu. 5. Domluvila jí schůzku s vedoucím personálního oddělení.
- 7.4.2** 1. P, 2. P, 3. N, 4. P, 5. N, 6. N, 7. P, 8. P.
- 7.4.3** 1. příspěvek na bydlení, 2. nemocenskou, 3. podporu v nezaměstnanosti, 4. nezaměstnanost, 5. mateřské dovolené, 6. uklízečky a pokojské, 7. personálního oddělení, 8. pracovní povinnosti.
- 7.4.4** b) povinnosti vrátného: být slušný a ochotný, vítat hosty, zaparkovat auto do garáže, podávat informace, pomoci se zavazadlem, nosit livrej, otvírat dveře;
povinnosti uklízečky: převléct ložní prádlo; utírat prach; vyměnit ručníky; vyčistit koupelnu; vyvětrat pokoje; vyluxovat koberce.
c) Vrátný je slušný a ochotný; vítá hosty; zaparkuje auto do garáže; podává informace; pomůže se zavazadlem; nosí livrej; otvírá dveře. Uklízečka převleče ložní prádlo, utírá prach, vymění ručníky, vyčistí koupelnu, vyvětrá pokoje, vyluxuje koberce.

Cvičení

- 7.6.1** 1. vyvětrat; 2. vyčistit, umyju, vyleštím; 3. vítá; 4. pomůžu; 5. vyměnit; 6. otevřel, vystoupit; 7. se domluvila; 8. vyměníme, 9. utírá, vyluxovat; 10. se stará, 11. domluvit.
- 7.6.2** 1. našeho syna, 2. jejich nový dům, 3. našeho ředitele, 4. mého manžela, 5. vaši sekretářku, 6. moji malou sestru, 7. vašeho ředitele, 8. naše auto, 9. Jeho manžela, 10. tvoji manželku, 11. jejího šéfa, 12. jejího pokoje, 13. jeho životopis, 14. vaši dcery, 15. jejich psa, 16. naší ředitelky, 17. moji malou zahradu, 18. mého zaměstnance, 19. tvého pokoje, 20. tvoji pomoci, 21. její zahrady, 22. jeho syna, 23. jejich dovolenou, 24. vašeho bytu.

- 7.6.3** 1. vašeho manžela, 2. vaší ředitelky, 3. tvoji novou kuchyň, 4. jeho syna, 5. jejich ředitele, 6. váš nový dům, 7. vašeho velkého psa, 8. jeho učitelky, 9. jejího ředitele, 10. mého bratra.
- 7.6.4** 1. jeho, 2. její, 3. jeho, 4. její, 5. mého, 6. jejich, 7. tvoje, 8. váš, 9. naše, 10. naši.

Lekce 8

Pomocný stavební dělník

8.1 Slovní zásoba

cihla dodací list donesu, inf. donést dovezu, inf. dovézt dřevěný elektrikář hrubý instalatér jednotlivý kování nastěhuju se, inf. nastěhovat se omítka osazuju, inf. osazovat otvor	označení pěna podlaha podlaží prasklý přijmu, inf. přijmout přivezu, inf. přivést reklamuju, inf. reklamovat rozvod sociální dávka spěchám, inf. spěchat stavba stavbyvedoucí stavební	stavebník střecha tesař uzavřu, inf. uzavřít vnitřní všimnu si, inf. všimnout si vybalím, inf. vybalit zábavní závislý zedník 1. NP = první nadzemní podlaží 2. NP = druhé nadzemní podlaží
---	---	---

8.2 Text

Práce na stavbě

I když je Andrej inženýr, nemůže tady najít kvalifikovanou práci. Ale měl štěstí; Úřad práce mu pomohl najít práci u velké stavební firmy. I když práce stavebního dělníka neodpovídá jeho vzdělání, Andrej je rád, že není závislý **na sociální dávce**.

Stavební firma ho přijala před měsícem. Nejdřív pomáhal **na stavbě** velkého obchodního a zábavního centra, které se staví **na okraji** města. Teď pracuje **na stavbě** nového rodinného domu. Dům je z cihel, bude mít dřevěná okna a velkou zimní zahradu.

Andrej pracuje od 6 hodin. Musí být **na stavbě** včas, protože ráno přijede stavbyvedoucí a rozdělí práci. **Na stavbě** domu pracuje šest dělníků, čtyři zedníci a dva pomocní dělníci.

Zatím je hotová hrubá stavba a dům už má střechu. Tesař skončil práci minulý týden. Tento týden dělníci budou osazovat okna a budou se dělat rozvody elektřiny a vody. Na příští týden plánují vnitřní omítky. Musí spěchat, protože stavebník se chce do nového domu nastěhovat před Vánoci.

8.3 Dialog

Stavbyvedoucí, Andrej, Zdeněk

Stavbyvedoucí: Tak dneska nás čekají ta okna, která přivezli včera. Donesete si je podle označení do jednotlivých místností. Pozor na to velké do obývacího!

Zdeněk: Jasně, šéfe. A přivezl jste tu pěnu?

Stavbyvedoucí: Teď pro ni pojedu a ještě potřebujeme kování.

...

Andrej: Pane inženýre, víte o tom, že chybí dvě okna?

Stavbyvedoucí: A která?

Andrej: Jedno do koupelny v prvním NP a pak to malé do garáže.

Stavbyvedoucí: Zavolám dodavateli ještě předtím, než pojedu pro pěnu. Dneska by se měly uzavřít všechny otvory.

...

Stavbyvedoucí: Andreji, **pojdte** sem. Ta dvě okna jsou připravená, ale nemají nikoho, kdo by je sem dovezl. **Vezměte si** od Zdeněka klíče a **přivezte** je.

Andrej: Ano. Teď jsem vybalil okno do ložnice v 2. NP a všiml jsem si, že je **v něm** prasklé sklo.

Stavbyvedoucí: Tak ho hned **dejte** do auta a **reklamujte** ho. Ještě vám dám dodací list. A musím vám říct, že jsem s vámi opravdu spokojený. Mám rád lidi, kteří u práce myslí. Řeknu **o vás** majiteli firmy.

8.4 Cvičení

8.4.1 Odpovídejte:

1. Jak našel Andrej práci?
2. Co dělá teď a co dělal dříve?
3. Bere Andrej sociální dávky?
4. Co víte o domě, který Andrej pomáhá stavět?
5. Kolik pracovníků pracuje na stavbě?
6. Co dělal na stavbě tesař?
7. Co budou dělníci dělat tento týden?
8. Proč musí dělníci spěchat?

8.4.2 Doplňte vhodná slova:

1. Andrej nemůže najít k..... práci.
2. Andrej dostává p....., není závislý na s..... d.....
3. Andrej musí být na s..... včas, každé ráno s..... rozděluje práci.
4. Z čeho je ten dům? Dům je z c..... a má d..... okna.
5. Stavbyvedoucí reklamuje okno a potřebuje d..... l.....

6. Kdy budou hotové h..... o..... v domě?
7. Kdy přijde t.....? S..... musí být hotová do konce měsíce.
8. Kdy se bude dělat elektřina a voda? Zítra přijdou dva e..... a dva i.....
9. Dům má dvě p..... V prvním n..... podlaží jsou ložnice.
10. Stavebník chce do zimy uzavřít všechny o.....

8.4.3 Označte, co je pravda/nepravda:

1. Okna přivezli dnes ráno. ☐ P ☐ N
2. V obýváku bude nejmenší okno. ☐ P ☐ N
3. Nikdo ještě nepřivezl pěnu. ☐ P ☐ N
4. Stavbyvedoucí neví, že chybí dvě okna. ☐ P ☐ N
5. V okně ložnice je prasklé sklo. ☐ P ☐ N
6. Stavbyvedoucí pojede reklamovat prasklé okno. ☐ P ☐ N
7. Stavbyvedoucímu se líbí, jak Andrej pracuje. ☐ P ☐ N

8.5 Gramatika

8.5.1 Lokál substantiv

	M	F	N
mluvili jsme o	slovníku	škole, mapě	letadle, městě
přemýšlím o, řekli mi o	čaji	nemocnicí	slunci
hledám informace v/ve	kamarádovi	tramvaj	cvičení
jsem v/na	muži	nemocí	

! dům – v **domě**, stůl – na **stole**

! Praha – v **Praze**, kamarádka – o **kamarádce**, kniha – o **knize**, Olga – o **Olze**, střecha – na **střeše**

8.5.2 Lokál osobních zájmen

já	ty	on	ona	my	vy	oni/ony
o mně	o tobě	o něm	o ní	o nás	o vás	o nich

8.5.3 Imperativ některých sloves

Vezmi! Vezměte!

Dej! Dejte!

Pojď! Pojďte!

Reklamuj! Reklamujte!

Přivez! Přivezte!

8.6 Cvičení

8.6.1 Doplněte sloveso ve správném tvaru:

dovézt, osazovat, rozdělit, nastěhovat se, donést, vybalit, spěchat, dovézt, reklamovat, přijmout, přivést

1. Firma se stavbou, protože se blížila zima.
2. Novákovi chtějí do nového domu brzy
3. Dělníci včera skla a rámy.
4. Dnes budeme nová okna.
5. už ten cement?
6. Andreje do práce před měsícem.
7. Novákovi prasklé sklo v okně.
8. Pane inženýre, už toho prasklého skla?
9. Andreji,, prosím, vodováhu, musíme změřit tu zeď.
10. Pane inženýre, kdy nám ty cihly?
11. Každé ráno stavbyvedoucí práci.

8.6.2 Pracujte s partnerem. Jste na stavbě. Ptejte se a odpovídejte. Používejte slovní zásobu z textů.

1. Co osazujete?
2. Čeho jste si všiml/a?
3. Z čeho je dům?
4. Co dovezou na stavbu?
5. Kam se nastěhuje stavebník?
6. Co musíte vybalit?
7. Na co potřebujete vodováhu?
8. Koho musí stavbyvedoucí přijmout na stavbu?
9. Kdo ráno rozdělí práci na stavbě?
10. Proč firma spěchá se stavbou?

8.6.3 Doplněte vhodné substantivum k adjektivu:

vnitřní
 dodací
 hrubá
 prasklé
 dřevěná
 stavební
 zábavní

jednotlivé
sociální
rodinný

8.6.4 Pracujte se slovníkem. Řekněte, co dělá:

stavebník:
stavbyvedoucí:
zedník:
elektrikář:
pomocný dělník:
instalatér:
řidič:
tesař:
klempíř:

8.6.5 K otázce přiřadte vhodné substantivum. Pracujte s partnerem, ptejte se a odpovídejte.

O kom jste mluvili?

O čem jste mluvili?

- a) kamarád, kolega, plat, pracovník, zaměstnanec, stavebník, azyl, dělník, ředitelka, azyl, cizinka, práce, stavba, podlaha, instalatér, životopis, pojištění, kurz, dávka;
b) kurz češtiny, rozvod elektřiny, plán stavby, kování okna, majitel domu, střecha domu, kamarádka Heleny, úřad práce, vzdělání cizinky, práce dělníka, plat inženýra, počítač kolegy.

8.6.6 Pracujte s partnerem. Ptejte se a odpovídejte. Odpovědi zapisujte:

1. Kde pracuje Andrej? (*dům*)
2. Kde je stavbyvedoucí? (*stavba*)
3. Kde je ředitelka? (*ředitelna*)
4. Kde je metr? (*stůl*)
5. Kde pracuje instalatér? (*koupelna a záchod*)
6. Kde pracuje tesař? (*střecha*)
7. Kde pracuje inženýr? (*kancelář, počítač*)
8. Kde pracuje elektrikář? (*kuchyň a chodba*)

9. Kde je počítač? (*pracovna*)
10. Kde pracuje lékař? (*nemocnice*)
11. Kde pracuje učitel? (*škola*)
12. Kde pracuje uklízečka? (*hotel*)

8.6.7 Doplňte slovesa v imperativu do vět podle smyslu:

Podepište se, sedněte si, reklamujte, vezměte, pojděte, jděte, přivezte, dejte, napište

1. Pan Novák klepe na dveře a slyší: „..... dál!“
2. „Dobrý den, pane Nováku. tady do křesla, prosím.“
3. Andreji, dodací list a prasklé sklo.
4. Paní Hánová, adresu tady nahoru.
5. „Jak se dostanu na úřad práce?“ „..... rovně a potom doleva.“
6. Pane Čermáku, zítra cihly, začneme zdít.
7. „Pane inženýre, kam můžu dát ta okna?“ „..... je tam dozadu!“
8. „Tady je ta žádost o práci. Je v pořádku?“ „Ano, ale ještě ji tady dole“

8.6.8 Podtržené výrazy nahraďte zájmeny po předložkách:

1. Už dlouho sním o dobré práci. Sním každý den.
2. Už několikrát jsem mluvil s ředitelem o platu. Naposledy jsme mluvili včera.
3. O Andrejovi a o mně mluvili v rozhlasu. Mluvili dobře.
4. Kdo vám řekl o místě elektrikáře? Řekl mi kamarád, který tady pracuje.
5. Už jste slyšeli o novém řediteli a jeho zástupci? Ne, ještě jsme neslyšeli.
6. Víte něco o zdravotním pojištění? Ne, nic nevím.
7. Říkali vám, že v žádosti musíte napsat vše o praxi? Musíte také napsat o motivaci.

8.6.9 Doplňte zájmeno ve správném tvaru:

1. Tady mám mapu města. Pořád v nemůžu najít jednu ulici.
2. Andreje a mě okradli. Psali o v novinách.
3. Budu psát životopis. Musím v napsat o vzdělání a praxi.
4. „Co o mně víš?“ „Vím o, že jsi z Ukrajiny.“

5. Nemluvím ještě dobře česky. Všichni o vědí, že jsem z Běloruska.
6. „Přijeli jsme včera.“ „Ano, slyšeli jsme o“
7. Znáte českého prezidenta a premiéra? Co o víte?

8.6.10 Pracujte s partnerem. Ptejte se a odpovídejte podle vzoru. Nezapomeňte na relativní zájmeno *který*.

Co bys chtěl/a? (dům – zimní zahrada): Chtěl/a bych dům, **který** bude mít zimní zahradu.

1. Co byste koupili? (auto – rychlé)
2. Kam byste jeli? (hory – Itálie)
3. Kde bys bydlel/a? (byt – dvě ložnice)
4. Co by tvůj přítel objednal? (pizza – šunka).
5. Co by Anna studovala? (němčina – důležitá)
6. Co byste chtěli? (zahrada – velká)
7. Koho bys chtěl/a vidět? (sestra – Francie)
8. Kde by tvůj manžel/tvoje manželka chtěl/a pracovat? (obchod – blízko)

8.6.11 Dokončete větu:

- Nemůžu najít
- Úřad práce mi pomohl
- Stavbyvedoucí se všiml, že
- Nechce být závislý
- Kamarád pracuje na
- Firma mě přijala
- Zaměstnanci budou dělat rozvody
- Musíme spěchat,
- Když něco reklamuju, potřebuju
- Na stavbě domu pracuje

8.6.12 Vysvětlete:

- Co je to pojištění a kdy ho potřebujete?
- Co je to sociální dávka a kdo ji dostává?
- Proč reklamujeme zboží?

8.7 Klíč

Cvičení

- 8.4.1** 1. Andrejovi pomohl najít práci úřad práce. 2. Teď pracuje na stavbě rodinného domu, předtím pomáhal na stavbě obchodního a zábavního centra. 3. Ne, není závislý na sociální dávce. 4. Dům je z cihel, má dřevěná okna, bude mít zimní zahradu. Už má střechu a je hotová hrubá stavba. 5. Pracuje tam šest dělníků, čtyři zedníci a dva pomocní dělníci. 6. Tesař dělal střechu. 7. Dělníci budou osazovat okna a dělat rozvody elektřiny a vody. 8. Protože stavebník se chce stěhovat před Vánoci.
- 8.4.2** 1. kvalifikovanou, 2. plat, sociální dávce; 3. stavbě, stavbyvedoucí; 4. cihel, dřevěná, 5. dodací list, 6. hrubé omítky, 7. tesař, Střecha; 8. elektrikáři, instalatéři; 9. podlaží, nadzemním; 10. otvory.
- 8.4.3** 1. N, 2. N, 3. P, 4. P, 5. P, 6. N, 7. P

Cvičení

- 8.6.1** 1. spěchala, 2. se, nastěhovat; 3. vybalili, 4. osazovat, 5. Přivezli/Dovezli, 6. přijali, 7. reklamují/reklamovali, 8. jste si všiml, 9. doneste, 10. dovezete/přivezete, 11. rozdělí.
- 8.6.3** vnitřní omítka, dodací list, hrubá stavba, prasklé sklo, dřevěná podlaha, stavební dělník, zábavní centrum, jednotlivé místnosti, sociální dávka, rodinný dům.
- 8.6.5** a) Mluvili jsme o kamarádovi, pracovníkovi, zaměstnanci, stavebníkovi, dělníkovi, ředitelce, cizince, instalatérovi.
Mluvili jsme o platu, azylu, práci, stavbě, podlaze, životopisu, pojištění, kurzu, dávce.
b) Mluvili jsme o majiteli domu, kamarádce Heleny.
Mluvili jsme o kurzu češtiny, rozvodu elektřiny, plánu stavby, kování okna, střeše domu, úřadu práce, vzdělání cizinky, práci dělníka, platu inženýra, počítači kolegy.
- 8.6.6** 1. Andrej pracuje v domě. 2. Stavbyvedoucí je na stavbě. 3. Ředitelka je v ředitelně. 4. Metr je na stole. 5. Instalatér pracuje v koupelně a na záchodě. 6. Tesař pracuje na střeše. 7. Inženýr pracuje v kanceláři/u počítače. 8. Elektrikář pracuje v kuchyni a na chodbě. 9. Počítač je v pracovně. 10. Lékař pracuje v nemocnici. 11. Učitel pracuje ve škole. 12. Uklízečka pracuje v hotelu.
- 8.6.7** 1. Pojdte, 2. Sedněte si, 3. vezměte si, reklamujte, 4. napište, 5. Jděte, 6. přivezte, 7. Dejte, 8. podepište.
- 8.6.8** 1. o ní, 2. o něm, 3. o nás, 4. o něm, 5. o nich, 6. o něm, 7. v ní.
- 8.6.9** 1. v něm, 2. o nás, 3. v něm, 4. o tobě, 5. o mně, 6. o vás, 7. o nich.
- 8.6.10** 1. Koupili bychom auto, které je rychlé. 2. Jeli bychom na hory, které jsou v Itálii. 3. Bydlel bych v bytě, který má dvě ložnice. 4. Objednal by pizzu, která je se šunkou. 5. Anna by studovala němčinu, která je důležitá. 6. Chtěli bychom zahradu, která je velká. 7. Chtěl/a bych vidět sestru, která je ve Francii. 8. Chtěl/a by pracovat v obchodě, který je blízko.

Lekce 9

Zahradník

9.1 Slovní zásoba

běžný
hluboko
hrabu, inf. hrabat

jih

keř

kvete, inf. kvést

listí

nechám, inf. nechat

nenáročný

okrasný

orientace

osazuju, inf. osazovat

parková úprava

pokácím, inf. pokácet

polostín

prořezávám,
inf. prořezávat

rostlina

rostu, inf. růst

řez

sazenice

sázím, inf. sázet

sekám, inf. sekat

sever

spolehnu se,
inf. spolehnout se

stín

údržba

upravuju, inf. upravovat

vykvete, inf. vykvést

vyrostu, inf. vyrůst

záhon

zahradnice

zahradník

založím,

inf. založit (trávník)

zalévám, inf. zalévat

Květiny

afrikán

begonie

dvouletka

jiřina

letnička

lobelka

muškát

růže; popínavá

surfinie

trvalka

zvonek

9.2 Text

Práce zahradníka

Když žil Armen ještě v Gruzii, pracoval jako zahradník v parku **ve** městě. Sekal trávu malým traktorem, upravoval záhony, sázel květiny, keře a stromy. Někdy musel pokácet starý strom. Když byl strom menší, udělal to Armen sám, ale když byl moc starý, pomáhali mu dělníci ze zahradnické firmy. Po příjezdu do České republiky se staral o zahradu v pobytovém zařízení.

Po roce našel na inzerát práci v zahradním centru u firmy Bauhaus.

Je rád, že může pracovat ve **svém** oboru. Práce ho moc baví. Mluví už tak dobře česky, že může radit zákazníkovi, jak může vypadat jeho zahrada. Někdo chce zahradu změnit; nechce už zeleninové záhony a ovocné stromy, protože nemá na práci na zahradě čas, ale trávník a parkovou úpravu. Andrej jim poradí, které rostliny si mají koupit a kam je vhodné je zasadit: na slunce, do stínu nebo polostínu. **Záleží** také **na** orientaci zahrady: jestli je na sever nebo na jih.

Armen jezdí také k zákazníkům domů. Zakládá trávníky, dělá řez ovocných stromů a prořezává okrasné keře. Na jaře sází na záhony letničky a některé trvalky. Když si to zákazník přeje, osazuje květináče **muškáty, surfiniemi, lobelkami a begóniemi**. Andrej miluje růže a umí z nich udělat krásné záhony. Popínavé růže sází k pergolám. Na podzim sází dvouletky.

Andrejovi u zákazníků pomáhá mladý kolega, který nedávno nastoupil. Zatím seká trávníky, stará se o běžnou údržbu zahrad a na podzim hrabe listí a provzdušňuje trávníky. Je šikovný a rychle se učí. Andrej se **na** něj může **spolehnout**.

9.3 Dialog

U zákazníka

Armen doporučil paní Novákové na její nový záhon zvonky, cínie, afrikány a jiřiny. Paní Nováková si všechno koupila a podle instrukcí také zasadila. Bohužel jí nevyrostly jiřiny. Andrej se přišel na její zahradu podívat.

Armen, zákaznice

Armen: Ty zvonky jsou moc krásné. Už vám bohatě kvetou. Letničky vám doporučuju jednou týdně hnojit.

paní Nováková: A čím?

Armen: Hnojivem na balkónové rostliny. A jak hluboko jste zasadila ty jiřiny?

paní Nováková: Asi 20 cm.

Armen: To je moc hluboko, proto vám nevyrostly. Ale teď už je na jiřiny pozdě.

paní Nováková: A co teď? Nechtěla bych tady mít půlku léta poloprázdný záhon.

Armen: Doporučil bych vám cínie. Ty rychle rostou a jsou nenáročné. Za tři týdny vám už pokvetou. Zítra přivezu sazenice.

paní Nováková: To jsem ráda. Příště to **nechám na** vás.

9.4 Cvičení

9.4.1 Odpovězte na otázky:

1. Co dělal zahradník Armen v Gruzii?
2. Kdo mu pomáhal pokácet stromy?
3. Jak našel Armen práci v zahradním centru?
4. Proč už může radit zákazníkovi?
5. Co chtějí zákazníci?
6. Na čem záleží, když zakládáme zahradu?
7. Co dělá Armen u zákazníků doma?
8. Co dává Armen na záhony a co do květináčů?
9. Kdo a jak pomáhá Armenovi?

9.4.2 Označte, co je pravda/nepravda:

1. Armen nedoporučil paní Novákové žádné keře a stromy.	☐ P ☐ N
2. Letničky nemusíme hnojit.	☐ P ☐ N
3. Paní Nováková zasadila jiřiny, které brzy vykvetly.	☐ P ☐ N
4. Paní Nováková už nechce nic nového zasadit.	☐ P ☐ N

5. Armen slíbil paní Novákové sazenice cínií.	☐ P ☐ N
6. Cínie nejsou náročné.	☐ P ☐ N
7. Paní Nováková se příště o zahradu bude starat sama.	☐ P ☐ N

9.4.3 Doplňte do vět vhodná slova:

- Armen pracoval jako z..... ve městě.
- V létě vysázel na z..... hodně l.....
- Paní Nováková, které květiny chcete dát do k.....?
- Zahradnice včera s..... trávu.
- Některé rostliny musíme vysadit na s..... a některé do s.....
- Zahradník se stará o b..... ú..... zahrad.
- Na podzim musíme h..... listí.
- V létě kvetou na zahradě l.....
- Květiny, které kvetou i další rok, se jmenují d.....
- Květiny, které kvetou každý rok na stejném místě, se jmenují t.....
- Na jaře nebo na podzim zahradníci provádí ř..... o..... stromů.
- Cínie jsou n..... letničky.

9.4.4 Dokončete následující věty:

- Armen je rád, že
- Armen zákazníkovi poradí
- Když si to zákazník přeje,
- Armen se může spolehnout
- Armenovi záleží
- Armen se stará

9.5 Gramatika

9.5.1 Zájmeno SVŮJ

Pozvali **svého** zahradníka.

(= *Oni* pozvali *jejich* zahradníka.)

oni + jejich = **svého**

Kdy pozveš **svoji/svou** zahradnici?

(= Kdy *ty* pozveš *tvoji/tvou* zahradnici?)

ty + tvoji/tvou = **svoji/svou**

Do toho **svého** květináče zasadím pelargónii.

(= *Já* do toho *mého* květináče zasadím pelargónii.)

já + *mého* = **svého**

Na **svůj** záhon zasadím to, co chci já.

(= *Já* na *můj* záhon zasadím to, co chci já.)

já + *můj* = **svůj**

Helena potřebuje **svoje/své** auto každý den.

(= *Ona* potřebuje *její* auto každý den.)

ona + *její* = **svoje/své**

	Genitiv	Akuzativ
Ma	svého	svého
Mi	svého	svůj
F	svoji/své	svoji/svou
N	svého	svoje/své

9.5.2 Instrumentál plurálu substantiv a adjektiv

Zahradník osazuje květináče **letními květinami: červenými muškáty, bílými surfi- niemi, modrými lobelkami a žlutými begóniemi.**

	šikovními	Ma	Mi	F	N
Mluvili jsme s/se	známými	zahradníky	muškáty	květinami	měst
Osázel záhon	cizími	muži	keři	zahradnicemi	moři
Je překvapený/á	zahraničními			slavnostmi	zařízeními
	zahradními				

9.5.3 Časové předložky (opakování)

1. V/VE, NA

Hodiny

v jednu hodinu, **ve** dvě hodiny, **v** pět hodin, ...

Dny v týdnu

v pondělí, **v** úterý, **ve** středu, **ve** čtvrtek, **v** pátek, **v** sobotu, **v** neděli

Měsíce

v lednu, **v** únoru, **v** březnu, **v** dubnu, **v** květnu, **v** červnu, **v** červenci, **v** srpnu, **v** září, **v** říjnu, **v** listopadu, **v** prosinci

Roční období

na jaře, **na** podzim

v létě, **v** zimě

! Narodil jsem se **v roce** 1990.

2. PO – PŘED

po příjezdu – **před** příjezdem

po roce – **před** rokem

3. ZA

za hodinu, **za** rok, **za** tři týdny

9.5.4 Další slovesa s předložkou na

záležet na

spoléhat se na

nechat na

Na čem ti záleží? Záleží mi na rodině.

Na koho se můžete spolehnout? Můžu se spolehnout na své kolegy.

Raději to nechám na odborníkovi.

9.6 Cvičení

9.6.1 Doplňte slovesa ze seznamu ve správném tvaru:

sázet, založit, upravovat, nechat, vyrůst, kvést, spolehnout se, osazovat, prořezávat, zalévat, zasadit, hnojit, vykvést, hrabat, pokácet, sekat

1. Na jaře nebo na podzim zahradníci ovocné stromy.
2. Když chceme hodně květů, musíme rostliny pravidelně
3. Už je podzim, brzy budeme listí.
4. V létě bylo horko, a tak jsme záhony každý večer.
5. Armen každý rok na záhony letničky.
6. Na svého kolegu můžeme
7. Těším se, až ty nové růže.
8. Včera jsme dva staré ovocné stromy.
9. Když chcete mít hezký trávník, musíte trávu jednou za dva týdny.
10. Zahradnice květináče muškáty a lobelkami.
11. Paní Nováková jiřiny hluboko, a proto jí
12. Nevím, proč ty modré zvonky letos ještě
13. Nerada záhony. Raději objednáám zahradníka.
14. Koupili jsme dům se zahradou. Chceme tam nový trávník.
15. Paní Nováková říká Armenovi: „Příště tu zahradu na vás.“

9.6.2 Doplňte vhodná substantiva (M, F, N) k adjektivům:

ovocný		popínavý	
letní		parkový	
šikovní		zahradnický	
okrasný		poloprázdný	
zeleninový		nenáročný	
pobytový		běžný	
zahraniční			

9.6.3 Pracujte s partnerem. Ptejte se a odpovídejte:

a) S kým mluvila zahradnice?

noví zákazníci, zahraniční ředitelé, šikovní zahradníci, nové klientky

b) Čím osází zahradník v létě záhon?

oranžové afrikány, fialové muškáty, bílé lobelky, růžové cínie, červené růže, modrý zvonek, červenožluté jiriny

c) Za kým šel zahradník?

nové zákaznice, dobří kolegové, mladí dělníci, nároční zákazníci

d) Čím byla překvapena zákaznice?

dřevěné pergoly, krásné záhony, barevné květináče, nové traktory, vysoké ovocné stromy, zahraniční katalogy, letní rostliny

9.6.4 Dokončete věty:

Líbí se mi zahrada s/se

prořezané stromy, posekaný trávník, zeleninové záhony, dřevěné pergoly, popínavé růže, oranžové jiriny, ...

Líbí se mi zahrada bez

bazén, zeleninové záhony, keře, vysoké stromy, plastové židle, afrikány, zahradní nábytek, lidi, ...

A jaká zahrada se líbí vám?

9.6.5 Najděte a opravte chyby ve větách. Pozor, chyby jsou jenom v některých větách!

1. Mám ráda moji maminku.
2. Čekáte na vašeho zahradníka?
3. A: Paní Jano, na koho čekáte? B: Čekám na vašeho ředitele.
4. V létě musím zalévat moji zahradu každý večer.
5. Ten nový květináč jsem dostala od mé kamarádky.
6. Už jsi viděla můj nový záhon?
7. U Kamily na zahradě pracuje nový zahradník. Zamilovala se do jejího nového zahradníka!
8. Nemám rád tvého psa. Včera mě chtěl kousnout.
9. Pavel a Petr mají nového kolegu. Můžou se spolehnout na jejich nového kolegu?
10. Těšíme se na našeho dědečka.
11. Jak se vám líbí naše zahrada?
12. Armen má hodně zákazníků. Armen objednal několik keřů růží pro jeho dobrého zákazníka.

9.6.6 Doplňte časové předložky a výrazy použijte ve větách:

.....	podzim		poledne
.....	odjezdem		zimě
.....	12 hodin		neděli
.....	jaře		týdnem
.....	rok		měsíc
.....	rokem		dva týdny
.....	létě		prosinci
.....	roce 2000		

9.6.7 Pracujte ve dvojicích. Ptejte se a odpovídejte:

Co musí umět dobrý zahradník?
 Co dělá zahradník na jaře?
 Co dělá zahradník v létě?
 Co dělá zahradník na podzim?
 Co dělá zahradník v zimě?

9.7 Klíč**Cvičení**

9.4.2 1. P, 2. N, 3. N, 4. N, 5. P, 6. P, 7. N.

9.4.3 1. zahradník, 2. záhon/záhony, letniček; 3. květináčů, 4. sekala, 5. slunce, stínu; 6. běžnou údržbu, 7. hrabat, 8. letničky, 9. dvouletky, 10. trvalky, 11. řez, ovocných; 12. nenáročné.

Cvičení

- 9.6.1** 1. prořezávají, 2. hnojit, 3. hrabat, 4. zalévali, 5. sází, 6. se, spolehnout; 7. vykvetou, 8. pokáceli, 9. sekat, 10. osazuje/osazují; 11. zasadila, nevyrostly; 12. nekvétou, 13. upravuju, 14. založit, 15. nechám.
- 9.6.2** *Příklady možných řešení:* ovocný strom, letní den, šikovní zahradník, okrasná zahrada, zeleninový záhon, pobytové zařízení, zahraniční student, popínavá růže, parková úprava, zahradnická firma, poloprázdný záhon, nenáročná rostlina, běžná údržba.
- 9.6.3** a) s novými zákazníky, se zahraničními řediteli, se šikovnými zahradníky, s novými klientkami;
b) oranžovými afrikány, fialovými muškáty, bílými lobelkami, růžovými cíniemi, červenými růžemi, modrými zvonky, červenožlutými jiřinami;
c) za novými zákaznicemi, za dobrými kolegy, za mladými dělníky, za náročnými zákazníky;
d) dřevěnými pergolami, krásnými záhony, barevnými květináči, novými traktory, vysokými ovocnými stromy, zahraničními katalogy, letními rostlinami.
- 9.6.4** Líbí se mi zahrada s prořezanými stromy, s posekaným trávníkem, se zeleninovými záhony, s dřevěnými pergolami, popínavými růžemi, oranžovými jiřinami. Líbí se mi zahrada bez bazénu, zeleninových záhonů, keřů, vysokých stromů, plastových židlí, afrikánů, zahradního nábytku, lidí.
- 9.6.5** 1. svoji/svou maminku, 2. svého zahradníka, 3. –, 4. svoji/svou zahradu, 5. od svojí/své kamarádky, 6. –, 7. do svého zahradníka, 8. –, 9. na svého kolegu, 10. na svého dědečka, 11. –, 12. pro svého zákazníka.
- 9.6.6** na podzim, před odjezdem, ve 12 hodin, na jaře, za rok, před rokem, v létě, v roce 2000, v poledne, v zimě, v neděli, před týdnem, za měsíc, za dva týdny, v prosinci.

Lekce 10

Hospodyně

10.1 Slovní zásoba

družina	rozloučím se,	vozím, inf. vozit
hospodyně	inf. rozloučit se	vyvětrám , inf. vyvětrat
košíková	sourozenec	zavedu (někoho někam),
kvůli	spaní	inf. zavést
mateřská školka	starám se o , inf. starat se	zašívám , inf. zašít
odcházejím , inf. odcházet	stěžuju si , inf. stěžovat si	zvyknu si , inf. zvyknout si
pohádka	špinavý	
pověsím , inf. pověsit	udržím , inf. udržet	
přicházím , inf. přicházet	ustelu , inf. ustlat	

10.2 Text

Práce Iriny

Irina si našla na inzerát práci hospodyně. Každý den chodí **k rodině** Benešových. Benešovi bydlí ve velkém domě se zahradou na okraji Prahy. Pan Beneš i paní Benešová pracují v centru a domů se vrací pozdě odpoledne.

Mají dvě děti, syna a dceru. **Synovi** je sedm a chodí do druhé třídy. Jmenuje se Jakub. **Dceři** je pět a chodí do mateřské školky. Jmenuje se Katka.

Ráno pan Beneš vozí Katku do školky. Jakub chodí sám, protože jeho základní škola je blízko. Paní Benešová odchází kolem osm.

Irina přichází každé ráno v 9 hodin. Vytěrá pokoje a ustele postele. Potom jde do kuchyně, uklidí stůl a umyje nádobí. Když je ho hodně, dá ho do myčky. Když paní Benešová připraví špinavé prádlo, Irina ho dá do pračky a potom ho pověsí.

V úterý a ve čtvrtek zůstává Irina u Benešových celý den. Žehlí a zašívá prádlo. V úterý a ve čtvrtek po obědě chodí pro Jakuba do družiny. Jakub hraje košíkovou a dvakrát týdně má trénink. Irina ho zavede do haly a čeká tam na Jakuba. Potom jdou domů. Irina mu připraví svačinu a čekají na paní Benešovou, která se vrací s Katkou po páté hodině. Irina se rozloučí a odchází. V pondělí, ve středu a v pátek odpoledne má Irina volno.

Když jdou Benešovi večer do divadla nebo na návštěvu, Irina hlídá děti. Když rodiče odejdou, hraje **s dětmi** nějaké hry. Potom Irina **dětem** připraví večeři. Po večeři se Katka a Jakub umyjí a jdou spát. Irina čte **Katce** a **Jakubovi** před spaním pohádky. **Děti** si už na Irinu zvykly.

Irině se tahle práce líbí. **Dětem** se věnuje ráda. Doma se starala o mladší sourozence, a ti jí teď chybí.

Kvůli své práci si Irina bude brzy dělat řidičský průkaz. Chce si totiž svou práci udržet. Paní Benešová **Irině** řekla, že je s ní spokojená, ale příští rok bude potřebovat hospodyně s řidičským průkazem. Katka začne chodit do anglické základní školy, která je na druhém konci Prahy, a hospodyně ji tam bude každý den vozit autem.

10.3 Cvičení

10.3.1 Označte, co je pravda/nepravda:

1. Úřad práce nabídl Irině práci hospodyně.	☐ P ☐ N
2. Benešovi bydlí v centru města.	☐ P ☐ N
3. Katka ještě nechodí do školy.	☐ P ☐ N
4. Jakub jezdí do školy s tatínkem.	☐ P ☐ N
5. Irina každý den uklízí v kuchyni.	☐ P ☐ N
6. Irina někdy pere prádlo v pračce.	☐ P ☐ N
7. Jakub má v úterý a ve čtvrtek trénink.	☐ P ☐ N
8. Po tréninku Jakub čeká na maminku a potom svačí.	☐ P ☐ N
9. Irina nikdy není s dětmi večer.	☐ P ☐ N
10. Děti se Iriny trochu bojí.	☐ P ☐ N
11. Irina má bratry a sestry.	☐ P ☐ N
12. Irině se práce hospodyně líbí.	☐ P ☐ N
13. Irina nebude muset řídit auto.	☐ P ☐ N
14. Anglická základní škola je daleko.	☐ P ☐ N

10.3.2 Doplněte do vět vhodná slova:

1. Lidé si často hledají práci na i.....
2. Malé děti můžou chodit do m..... š.....
3. Nádobí můžeme mýt v m.....
4. Prádlo pereme, když je š.....
5. Jakub chodí po obědě do d.....
6. Děti odpoledne jedí s.....
7. Irina se doma starala o mladší s.....
8. Rodiče čtou dětem p.....

10.3.3 Odpovězte:

1. Co dělá Irina každé ráno?
2. Co dělá Irina každé úterý a čtvrtek odpoledne?
3. Co dělá Irina někdy večer?

10.4 Rozhovor

Irina jde ke škole pro Jakuba. Zvoní na zvonek školní družiny.

Irina, učitelka z družiny, Jakub

Irina: Dobrý den, tady Kubínska. Jdu pro Jakuba Beneše.

Učitelka: Paní Kubínska, můžete na chvíli nahoru?

Irina: Samozřejmě.

Učitelka: Chtěla jsem vám jenom říct, že Jakubovi nebylo po obědě dobře. Bolelo ho břicho.

Jakub: Ale už je mi dobře. Chci jít na basket.

Irina: Jakube, musím zavolat mamince a ona rozhodne, jestli půjdeš na trénink nebo ne.

Irina volá paní Benešové.

Irina: Paní Benešová, Jakubovi nebylo ve škole dobře, stěžoval si, že ho bolí břicho.

...

Irina: Jakube, maminka chce s tebou mluvit.

...

Jakub: Mami, mně je už opravdu dobře. Prosím, můžu jít na basket?

...

Irina: Dobře, paní Benešová. Bude to tedy jako obvykle.

Jakube, musíme si pospíšet nebo přijdeme pozdě. Basket začíná za pět minut.

Pracujte s partnerem. Zrekonstruujte dialog mezi Irinou a paní Benešovou.

10.5 Gramatika

10.5.1 Dativ substantiv

	M	F	N
říkal jsem	brat <u>rovi</u>	žen <u>ě</u> , manžel <u>ce</u>	měst <u>u</u>
telefonovali jsme	ředitel <u>i</u>	sestř <u>e</u>	hřišt <u>i</u>
šli k/ke	úřad <u>u</u>	škole <u>e</u> , pošt <u>ě</u>	náměstí
stojí naproti		nemocnic <u>i</u>	

! Stál naproti domu.

Říkala jsem to dceři.

10.5.2 Substantivum děti

To jsou	děti.
Ptal jsem se	dětí.
Četli jsme	dětem.
Viděli jsme	děti.
Mluvila o	dětech.
Setkal se s	děťmi.

10.6 Cvičení

10.6.1 Doplněte sloveso ve správném tvaru:

prát, zašívát, uklidit, vyvětrat, odcházet, přicházet, vozit, starat se, zavést, rozloučit se, zvyknout si

1. Irina si už z..... na práci hospodyně.
2. Kdy u..... ten pokoj? Je tam velký nepořádek.
3. Pan Beneš v..... ráno dceru do školky.
4. Ještě jsme se n..... s paní učitelkou.
5. Irina p..... do práce brzy ráno a o..... odpoledne.
6. Ten pokoj musíme dobře v....., protože tam někdo kouřil.
7. Odpoledne budu mít čas, ale nejdříve z..... syna na trénink.
8. Kdo se s..... o vaše malé děti, když jste v práci?
9. Jak často p..... prádlo, paní Benešová? P..... ho každý týden.
10. Já nerada z..... ponožky. Raději koupím nové.

10.6.2 Podtržené substantivum doplňte do věty ve správném tvaru:

1. To je její bratr. Řekl jsem všechno
2. Znáš jeho manželku? Budu telefonovat
3. To je jejich syn? Kolik roků je
4. Dcera má ráda pohádky. Čtu pohádky
5. Ředitelka chce se mnou mluvit. Odpoledne půjdu k
6. Tam je úřad práce. Pošta je naproti
7. Maminka je nemocná. Musím zůstat doma kvůli
8. To je ředitel firmy. Životopis jsem dala

9. Tam pracuje lékař. Musím jít k
10. Kamarád potřebuje pomoci. Chci pomoci
11. Úředník něco říkal. Nerozuměli jsme
12. To je naše nová hospodyně. Dal jsi číslo telefonu?
13. Mluvil jsme s paní učitelkou. se nelíbilo, že jsi přišel pozdě.
14. Kamarádka je smutná. chybí její rodina.

10.6.3 Odpovězte:

1. Komu jsi posílal zprávu? (*rodina*)
2. Ke komu půjdete večer? (*ředitel*)
3. Kde je park? (*naproti – dům*)
4. Čemu nerozumíte? (*úkol*)
5. Kam jste šli včera? (*k – doktor*)
6. Komu píšeš e-maily? (*úřednice*)
7. Komu jsi telefonovala? (*hospodyně*)
8. Kde je parkoviště? (*naproti – nemocnice*)
9. Kam jdeš? (*k – škola*)
10. Ke komu jste jeli minulý týden? (*kamarád*)
11. Kvůli čemu nešel Jakub na trénink? (*nemoc*)
12. Komu jste pomohl se životopisem? (*žadatel o azyl*)

10.6.4 Ptejte se na podtržená slova:

1. Koupili jsme nějaké dárky matce.?
2. Úřad práce je naproti parku.?
3. Nerozuměl jsem policistovi.?
4. Hospodyně volala trenérovi kvůli tréninku.?
5. Chtěli jsme pomoci učitelce.?
6. Dali jsme hospodyni adresu trenéra.?
7. Šla jsem za učitelkou kvůli synovi.?
8. Jeli jsme k panu doktorovi.?
9. Právník pomáhá cizince se žádostí.?
10. Dali úředníci všechny doklady.?
11. Řekli jsme to psychologovi.?
12. Zaparkovali jsme naproti hotelu.?

10.6.5 Pracujte s partnerem. Ptejte se a odpovídejte. V odpovědích používejte slovo *děti* ve správném tvaru:

1. Za kým jdete?
2. Od koho jste dostali zprávu?
3. Na kom vám záleží?
4. Kvůli komu jste se hádali?
5. Komu to učitel řekl?
6. S kým jste si hráli?
7. Pro koho jste koupili to lego?
8. Koho jste se ptali na školu?
9. Bez koho nepojedete na dovolenou?
10. O kom mluvila hospodyně s paní Benešovou?

10.6.6 Pracujte s partnerem. Připravte si krátké dialogy:

Jak se loučíte

- se zaměstnavatelem po skončení práce?
- s kolegou v pátek odpoledne?
- s kamarádkou po skončení kurzu češtiny?
- s manželem/synem/dcerou ráno před odchodem do práce/do školy?
- s kamarádem/s kamarádkou po návštěvě?

10.6.7 Pracujte s partnerem. Ptejte se a odpovídejte. Používejte slovní zásobu z lekce, případně slovník:

1. Co potřebuje hospodyně, když pere prádlo?
2. Jak můžeme prát prádlo?
3. Kde sušíme prádlo?
4. Co žehlíme? Čím žehlíme? Co ještě potřebujeme, když žehlíme prádlo?
5. Co děláme, když je prádlo roztrhané?
6. Jak zašíváme?
7. Čím zašíváme, když zašíváme v ruce?
8. Na čem vaříme?
9. V čem ohříváme a rozmrazujeme jídlo?
10. Jaké nádobí potřebujeme, když vaříme?
11. Jak upravujeme jídlo?
12. Jak připravujeme stůl před jídlem?
13. Co děláme v troubě?

10.6.8 Situace:

a) **Student A:** jste uchazečka o práci hospodyně. Četla jste inzerát, ve kterém rodina hledá hospodyně. Telefonujete rodině a domlouváte si schůzku. Do telefonu se představíte, řeknete, proč voláte, domluvíte den, hodinu a místo schůzky.

Student B: jste paní Horáková. Dala jste do novin inzerát, ve kterém hledáte hospodyně. Zvoní telefon a volá vám uchazečka o tuto práci. Pozdravíte, představíte se, domluvíte si den, hodinu a místo schůzky.

b) Student A: jste uchazečka o práci hospodyně. Máte schůzku s paní Horákovou, která hledá hospodyně. Představíte se. Během rozhovoru se ptáte na pracovní dobu a pracovní povinnosti. Zajímá vás, v kolik hodin hospodyně ráno přichází, kde uklízí, jestli musí nakupovat a vařit, jestli pere a zašívá prádlo, jestli se stará o děti, jestli pracuje také odpoledne, večer, o víkendu...

Student B: jste paní Horáková. Máte schůzku s uchazečkou o práci hospodyně. Představíte se, informujete uchazečku o pracovní době a pracovních povinnostech. Říkáte, v kolik hodin ráno bude přicházet, které pokoje bude uklízet, že nemusí nakupovat ani vařit, že musí dát připravené prádlo do pračky, že musí zašívát drobné věci. V úterý a ve čtvrtek odpoledne musí jít do školy pro syna a jít s ním na trénink. V pondělí, ve středu a v pátek odpoledne bude mít volno. Některý večer bude hlídat děti a může spát v domě Horákových. V budoucnosti bude potřebovat řidičský průkaz, protože bude vozit dceru do školy.

10.7 Klíč

Texty

- 10.3.1** 1.N, 2 N, 3. P, 4. N, 5. P, 6. P, 7. P, 8. N, 9. N, 10. N, 11. P, 12. P, 13. N, 14. P
10.3.2 1. inzerát, 2. mateřské školky, 3. myčce, 4. špinavé, 5. družiny, 6. svačinu, 7. sourozence, 8. pohádky.

Cvičení

- 10.6.1** 1. zvykla, 2. uklidíš, 3. vozí, 4. nerozloučili, 5. přichází, odchází, 6. vyvětrat, 7. zavedu, 8. stará, 9. perete, peru, 10. zašívám.
10.6.2 1. bratrovi, 2. manželce, 3. synovi, 4. dceři, 5. ředitelce, 6. úřadu, 7. mamince, 8. řediteli, 9. lékaři, 10. kamarádovi, 11. úředníkovi, 12. hospodyně, 13. Paní učitelce, 14. Kamarádce.
10.6.3 1. rodině, 2. k řediteli, 3. naproti domu, 4. úkolu, 5. k doktorovi, 6. úředníci, 7. hospodyně, 8. naproti nemocnici, 9. ke škole, 10. ke kamarádovi, 11. kvůli nemoci, 12. žadateli o azyl.
10.6.4 1. Komu jste koupili dárky? 2. Kde je úřad práce? 3. Komu jste nerozuměl? 4. Komu volala hospodyně? Kvůli čemu volala hospodyně trenérovi? 5. Komu jste chtěli pomoci? 6. Komu jste dali adresu trenéra? 7. Kvůli komu jste šla za učitelkou? 8. Ke komu jste jeli?/Kam jste jeli? 9. Komu pomáhá právník? 10. Komu dali všechny doklady? 11. Komu jste to řekli? 12. Kde jste zaparkovali?
10.6.5 1. za dětmi, 2. od dětí, 3. na dětech, kvůli dětem, 5. dětem, 6. s dětmi, 7. pro děti, 8. dětí, 9. bez dětí, 10. o dětech.
10.6.6 *Příklady:*
 • Na shledanou. Přeju hezký večer. • Ahoj! Hezký víkend. • Tak ahoj příště! Měj se • Ahoj! Hezký den. Dávej na sebe pozor. • Děkujeme za návštěvu. Příště musíte přijít vy k nám. /Děkujeme za hezký večer. Ahoj. Dobrou noc.

- 10.6.7** 1. Potřebuje pračku, prášek na praní, aviváž. 2. Prádlo pereme v pračce, drobné prádlo (spodní prádlo) v ruce. 3. Prádlo sušíme v sušičce. Prádlo můžeme také sušit venku, když je hezké počasí. 4. Žehlíme vyprané prádlo nebo zmačkané oblečení. Žehlíme žehličkou. Potřebujeme také žehlicí prkno. 5. Když je prádlo roztrhané, spravujeme/zašíváme ho. 6. Zašíváme na stroji nebo v ruce. 7. Zašíváme jehlou a nití. 8. Vaříme na sporáku. 9. Jídlo ohříváme a rozmrazujeme v mikrovlnce. 10. Potřebujeme hrnce, kastroly a pánve. 11. Jídlo vaříme, dusíme, smažíme, pečeme, grilujeme. 12. Stůl prostíráme. Dáváme na něj ubrus, příbory (lžíce, nože, vidličky) a ubrousky. Dáváme tam také sklenice a talíře. 13. V troubě pečeme maso nebo pečivo.

PŘIPRAVUJEME SE NA NOVOU PRÁCI

Manuál 3 pro výuku češtiny žadatelů o mezinárodní ochranu

Autorky: Ivana Rešková, Magdalena Pintarová

Autor obálky: Ludvík Kuchař

Grafické zpracování: Jiří Rybička

Vydala Masarykova univerzita v roce 2008

1. vydání, 2008, náklad 60 výtisků

Tisk Tribun EU, Gorkého 41, Brno

Pořadové číslo 4651/RMU-5/08-17/99

ISBN 978-80-210-4579-8